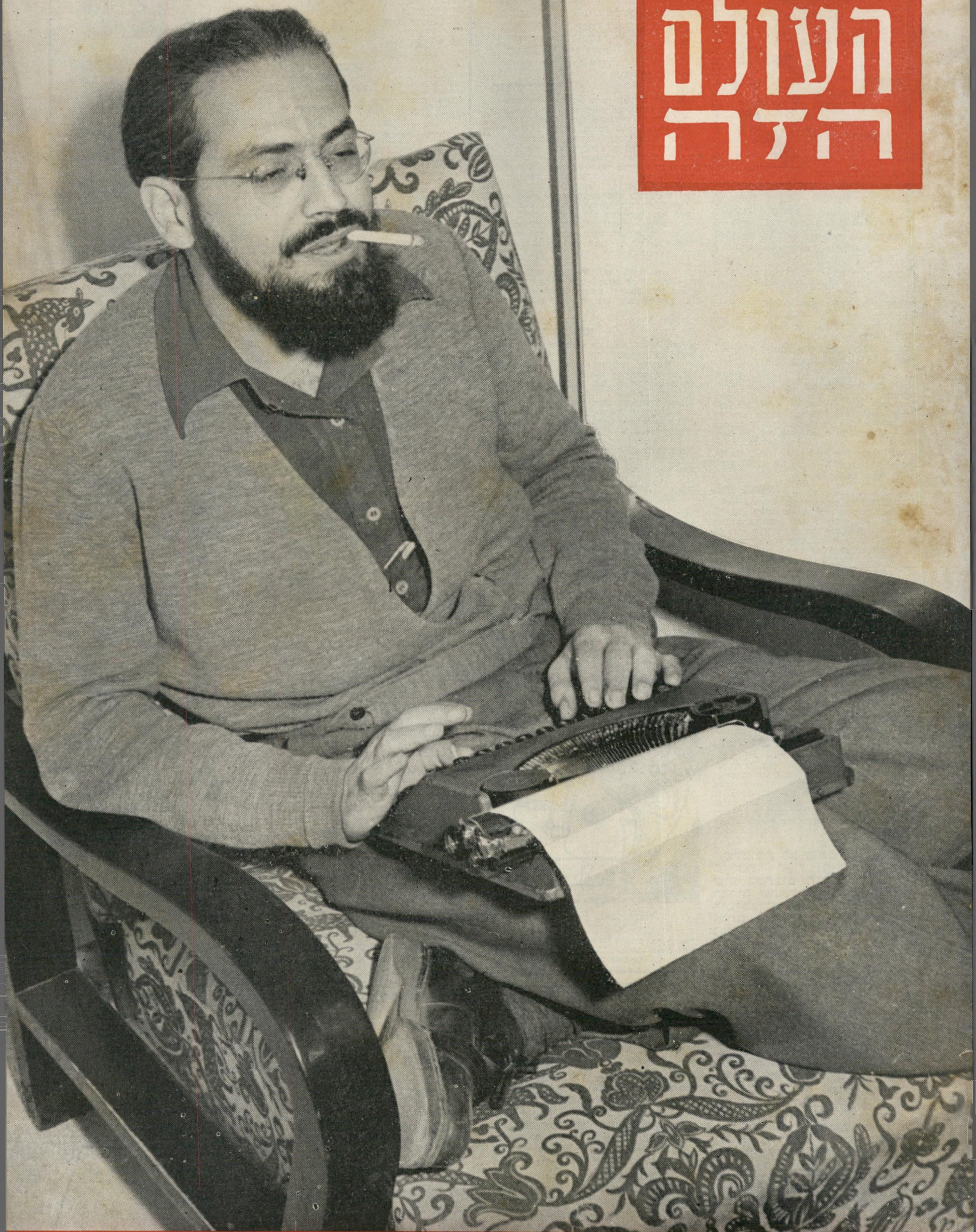

העולם הזה

העורך: אורי אבנרי עורך משנה: ש' לום כהן

עורך סגנון: דב איתן צלם ראשי: דוד רובינר

השבועון המצויר לאינפורמציה

המערכת והמנהלה: רחוב תיאטרון 8, תל-אביב (ליד תיאטרון "אהל") ת.ד. 136, טל. (זמני) 66785 מען למכריקים: "עולםפרס"

מו"ל: העולם הזה בע"מ; פרס: ישראל בע"מ; הפצה: פלס בע"מ.

קובץ '2'

במו עיני

יחס לתלמידי

לימדתי זה זמן רב אנגליה בבית-ספר תיכון, ליד תל-אביב. רוב הזמן היתה המחלקה שבה הורתי וני בלתי ממושמעת ומלאה רעש, בלי שיכולתי להשתלט על הנערים והנערות הרעשניים.

לבסוף, עובתי יום אחד את המחלקה כי כעס וחרדותי כעבור זמן-מה. כשנסכסתי ישיבה כל המחלקה רגועה לחלוטין.

תמהתי וביקשתי לדעת מה הניע אותם לשקט כה מוחלט. הצביע אחד הנערים, כבן 14, ואמר: "הודעת לנו שאת פנס תצא את המחלקה ותמצא אותנו שקטים כשתחזור, יאחזך השבץ!"

הקורא המורה טריפוליום זוכה בפרס של 1 ל"י (בלי שבץ).

שיים זרים, ודאי יתעניין גם על אחת כמה וכמה להכתוב עם אנשים מן הארץ. מה כתובתו? אורה ורינה יחזקאל הולצמן, שמלאו לו השבוע 18 וש' הזמן בינתים לביקור ב"פאן, גר ברחוב ביאליק, רעננה.

כוח סוף נוכחתי בחוכבי כתיבת המכתבים שמחתי לקרוא שישנם חוץ ממני עוד משוגעים לעם. כפי שידוע (או לא ידוע) לכם, ישנו מוסד כלינאומי המקשר נוער מכל חלקי העולם על ידי מכתבים. על מנת שנוערי יכיר אחד את השני ולא יילחם אחד נגד השני. אם זה יעיל או לא — לא כדאי למקום להתחבט. הכתובת: Youth of all Nations Inc., 16 st. Luke's Place New York, U.S.A. אליהו שמיר, ת"א

אוביקטיביות של העתון, כיוון שהודות לה אני מקבל ידיעות אמיתיות ביותר אך מאמריכם על הימאים לא נהגתי ביותר. התפלאתי שהעולם הזה שש להגן על הימאים ה"אומללים" הללו, המסכנים שההסתדרות מקפידה אותם.

ישראל רביש, תל-אביב אלא נא, אחי, נצפה לצדק כך מנהגה של מדינה — אחד כושני חייב ללכת זה היום, נוהג שררה.

יהודה קסטן, חיפה

תודה לתמר

הקטע, "האם ביקשה מים" (העולם הזה 735) זעזע אותי מאד. הכרתי את תמר בשש שנות הדי פלמי"ח בתל-יבוסף. אחרי שההכשרה התפרדה עברה לתל-אביב כדי להיות בקרבת אמה. כשקרא הפלמי"ח לרורכיסטים התייצבנו שנינו, עברנו לריכוז, לוינו שירות. נשאנו בירושלים בימי המצור. תמר התנדבה לרדת לתחת השאיבה בקרסו והיתה שם אחראית לבנות. אחרי המלחמה בקרתי אצלה ושמחתי מאד שסוף סוף באה פחות או יותר אל המנוח זה ואל הנחלה אחרי שנות הטלטלים. עם קראי את המאמר בדעולם הזה ששנת זעתי. האם זו התודה המנועה לתמר? בשהרית הדי"ר ליטבאק את התלמת המאורעות עבר להשיג תלם בפאריס, ואחרי שתמר וחבריה השלימו את המלחמה חזר. כמות תודה לכך שתמר וחבריה שמרו על ביתו, דרש ממנה 20 ל"י שכר דירה לחודש עבור עליית הנני. ולבסוף הביא זה צו הדיחה.

אני ומשפחתי קוראים לחברי משמר הנגב (הכ"ש) שנתה של תמר, ולכל החברים לכוח שלבם אחד לעזרת תמר ולהשתדל להשיג לרופא-העצבים מוסר השכל ופשוט לחנכו כדי שלא יחזור שנית על פרי שה זו.

חמדה טורין, מושב משמרת מיפתירין בשוהה

תאודור פניעתה של רחל, נערת השער (העולם הזה 765) הוא נכונ, פרט לכמה פרטים. הצעיר שביסחה את רחל בהפניה לא היה בדימבסק (הוא קיים אז רק 10 שנים) אלא חבר הכשרת המכבי הצעיר שזימה במקום. בפני המפגרותיה של רחל, ששום בחור בריא וגורמלי לא יכול להכריח לה. לא עמד גם לבי הקשוח. אולם הפנו המצויר החטיא אותי במקרה ופנע רק ברחל, אם כי סרט גם אותי בלי כוונה. הוממה מפציעה ומחסויים שעברו עליה משה ארבע שעות, לא יכלה רחל להבחין כאשר נלקחה לאמבולנס.

הבה ונקוה שיתפח דף חדש בתודותיהם של הובשי כובעי הנרב לשעבר. פנישה בין אלה שהיו הויה מלאת רשמים זו הכרחית היא, ונשאיר זאת ליוממה של המערכת.

צני לאש, ירושלים בעיותיו של מצרץ

אני פונה אל הציבור בשאלה: היות ואני עובד כאן במקום צפוני, ורואה הרבה אנשים בעלי שם עלומי, מה היתם אדם עושים במקומי בוגר שר שאת המוניטין הנאצי לשעבר, הניע הנה הייתי חם צרכים לשרת אותו? אני עובד כאן כתלמיד למלצות.

מנחם לוין, שדה תעופה לוד בי ג'י 3

תמונתו של בי ג'י השלישי היתה מעניינת ביר תר. האם הפה אינו דומה בדיוק לפיו של סבו? הבל רק שלא אמרתם מה יצא מפיו — האם ידועים את האחרות בבית-החולים כאיובת המדינה והכלי גי? האם דחה מאליו את הרופא שלא היה פועל פשוט בפניו? בקיצור, מה היה נאום-הכתולין של הנכד?

אסתר רבין, טבריה

בלב — בלאב — בלאב. הזמנה ופאנא. העולם הזה (733) אתם כותבים כי יחזקאל הלצמן החובב מכתבים, מתכתב עם אנשים זרים בכל קצו תכל. אנו חושבות שאם הוא כותב לאני

עורכי מדורים: מיכאל אלמן, יחיאל כשן, ניצה נבי, איתמר עילם. משתתפים קבועים: יעקב כיתן, רפאל חיים, פיליפ טאורי, יצחק לבני, רפאל סלע, יעקב צליל. סופרי חוץ: דוד כרדור, נכריאל דנון, שמואל מירון. פרס: ישראל בע"מ. הפצה: פלס בע"מ.

כשהוא מלווה ארבעה עורכים מאנשי האינ-דאן ניוז סיר משך יומיים (עד הופעת המי-טוט הממשל לסניגפור) בבומובי, הולעט עשי-רות מבשילי ארז למיניהם המגזונים, איך-בבתי-מקדש אוי-מספר, שמוע הרצאות איתן-סיף על בעיית קאשמיר וניפאל וגדולתו של-גינהרלל גהרי.

אחר שהועמס מזי-כרות שנהב ומשי-הודיים נפרו מהחבי-רים למקצועי, המצי-פיה לתגמול בהופי-ענה, באחד הימים, כי-שם שהופיעה משלי-חת מטעם משרד ה-חקלאות ההודי לחקר-השוואת של ההתייש-בות העברית במשרד-החקלאות הישראלי, במערכת העולם הזה, תל-אביב. אוהם מזי-כרות המערכת תצי-טרונה, נכראה, לחי-כות זמן רב למדי עד-שיגטלמנים הודיים-דוברי אנגלית במב-טא היג'וסטאני ית-עו במערכת. הסיבה-למחרת עזיבתי של-דוד התניסו כל חבי-רי מערכת האינדיאן-ניו, למסע הסברה-בין האכרים הודיים שיארך כשנה.

דוד כרדור

כשהתעמק מי שהיה מפקד פלוגת מכוונת ירייה בצה"ל בשעת הטיסה בצפון צבאי שתי-אר מהלך הקרבות בין ישראל ופאן אר-צות-הברית לדרומן לפני 90 שנה (עיסוקי-החביב של דוד) חשדו בו כמה מהמאורחות-ההיפופיות של ק.ל.מ. בנות הולנד דקות גורה-ובלוגיות (כותב דוד: "כל אחת מהן הדי-תה יכולה להיות מלכת-יופי") כי הוא קציין-צבא גרמני הנוסע לגיקאקארטה, ביתר הדי-פובליקה האינדונזית, כדי לקחת חלק באימון-צבאה.

אחר שדוד הכחיש בתוקף באחת משבע הל-שונות (עברית, ערבית, רוסית, פולנית, אנ-גלית, צרפתית, גרמנית) בהן הוא שולט, חשד-זה וצינבת למארחות של מצלליו בוגבעתי, הפך חביב נוסעי המטוס. הוא הגיש להם לשם-הכרת יתר את גליונות העולט הזה 725 ש-הוקדש לביקורה של איבון דה-קרלו בישר-גל והכילו גם את סיפור חייו של דוד.

ברדתו בשדה תעופה טהרן הוקף עתרי-גאים איראניים שהסבירו לו (בפרסית, בה-טרם השתלם דוד) את בעיות הלאמת הנכס. כדי לפק להחשב בסתמי-אדיב נולק את ראשו-כילי לאסא וכתב מכתב, חזק חינוכי גייגני-מקצועיים. אולם כשידו בתחתו השלישיה, בומובי ההודית (אחר חנייה קצרה בקארצי-האקיסטנית) נאלץ לקבל עליו את חסותו-הטובה של אחד מעורכי האינדיאן ניוז, חברו-למסע.

מכתבים

היה המאמר להיכתב על-ידי חבר מערכת שאינו בעל דעה שרופה כזאת. וברור שהמאמר היה נכתב בפחות תלהכות. עצם העובדה שרוב המקום מוקד-דש להכרי הימאים ולהצדקתם מראה על עויבת-הקו.

כאשר נפרדת לפני שלושה חודשים בשדה-התעופה לוד מסרן דוד כרדור, הגייגני שני-אות לעסוק מלבד השלמות בהנחת עיבוד-המחירת באוניברסיטת בלבורן, אוסטרליה, גם-במסירת דו"כים שוטפים על המתארע במורת-החוק, היה זה מאורע כפול-חשיבות: המי-טיס, שהטיס את דוד-היה המטוס האחרון-שחברת התעופה ה-הולנדית ק.ל.מ. הטי-סה דרך לוד. מאורע-חשוב שנוי: הופעי-תו הראשונה של סרי-פר חוץ ישראלי-קי-בוע במורת הרחוק. מלבד העובדה ש-העונות הישראלית-כמעט ואינה מכסה-את המורת הרחוק-בו חיה כמחצית ה-אנושות היא התעלי-מה, שלא באשמתה, מרש שש שנים הדי-הונות מהיבשת של-חמישה, אוסטרליה, שחיללה כבשו כפר-שים את ארץ ישראל-תחת פיקודו של-אלנבי, הגנו עליה, בהופכם חביבי הדי-שוב, במלהמת העור-לם השנייה.

דוד כרדור

כשהתעמק מי שהיה מפקד פלוגת מכוונת ירייה בצה"ל בשעת הטיסה בצפון צבאי שתי-אר מהלך הקרבות בין ישראל ופאן אר-צות-הברית לדרומן לפני 90 שנה (עיסוקי-החביב של דוד) חשדו בו כמה מהמאורחות-ההיפופיות של ק.ל.מ. בנות הולנד דקות גורה-ובלוגיות (כותב דוד: "כל אחת מהן הדי-תה יכולה להיות מלכת-יופי") כי הוא קציין-צבא גרמני הנוסע לגיקאקארטה, ביתר הדי-פובליקה האינדונזית, כדי לקחת חלק באימון-צבאה.

אחר שדוד הכחיש בתוקף באחת משבע הל-שונות (עברית, ערבית, רוסית, פולנית, אנ-גלית, צרפתית, גרמנית) בהן הוא שולט, חשד-זה וצינבת למארחות של מצלליו בוגבעתי, הפך חביב נוסעי המטוס. הוא הגיש להם לשם-הכרת יתר את גליונות העולט הזה 725 ש-הוקדש לביקורה של איבון דה-קרלו בישר-גל והכילו גם את סיפור חייו של דוד.

ברדתו בשדה תעופה טהרן הוקף עתרי-גאים איראניים שהסבירו לו (בפרסית, בה-טרם השתלם דוד) את בעיות הלאמת הנכס. כדי לפק להחשב בסתמי-אדיב נולק את ראשו-כילי לאסא וכתב מכתב, חזק חינוכי גייגני-מקצועיים. אולם כשידו בתחתו השלישיה, בומובי ההודית (אחר חנייה קצרה בקארצי-האקיסטנית) נאלץ לקבל עליו את חסותו-הטובה של אחד מעורכי האינדיאן ניוז, חברו-למסע.

מכתבים

היה המאמר להיכתב על-ידי חבר מערכת שאינו בעל דעה שרופה כזאת. וברור שהמאמר היה נכתב בפחות תלהכות. עצם העובדה שרוב המקום מוקד-דש להכרי הימאים ולהצדקתם מראה על עויבת-הקו.

ה ש ע ר

כשפגש המורה מאיר שיף, איש העלייה השנייה, שהפך סתת בקבוצת הסתתים, בה עבד גם-דוד כרדור והיה לאחר מכן אחד ממורי הסמינר הירושלמי בגד ההוראה ללמד גרמנית-בלבה, את לילדת ראשון לציון, חסייה, בתיאטרון החובבים (אומר מיד: "בגלל זה אני-חובב תיאטרון") קשה היה לדעת, מה יעשו ילדיהם 34 שנים לאחר מכן.

אולם בשנת 1951 כבר היו הדברים ידועים: הבכור, ישורון, הפך ראש אגף החקירות-של משטרת ירושלים, מידד, משופם כאחיו (אך עבדן בחסדי עצמו) הפך איש-עט-שעסק מלבד עריכת הפרט העולם הזה גם בספרות שאת פרייה הטוב שמעון צהרמא (ראה-ספרים) הוציא, החודש, לרבים.

אומר מידד שגורש מחיל האוויר על סרבו לעמוד דרגת קצינותו (והעובר כעת קורס מ"כים): "אני אוהב לעשות מה שכולם אוהבים לעשות. אין לי מיליון לירות, כי אני בזוכך. כל-שיני בני ועולם לא הלכתי לרופא שיניים אלא פעם אחת כשעקר לי שן בינה, כל השאר-ידוע בין כה".

מידד הגבוה (1.78 מ') הוא חום שיער, אך זקנו השחור הוא בעל כתם גייגני יליד טבק-הסיגארים (סתוס'פה, בלשוננו של מידד, כיוון שבהם הוא כותם לעצמו את פיו). הרוצה-לכתוב ספרים כיוון שהוא נהנה מעשייתם והגאה על כך כי סתם מארונות הספרים שלו-הוא ארון מתים בעל זוגית (כבסטר שלגיה של וולט דיסני) ושולחנו השחור וגדלי-המידות-משמש לכל דבר (כולל: צבירת אבק) מלבד כתיבה, לשמה הוא משתמש בכיסא (המופיע-בתמונת השער).

העולם הזה" מס' 737

יצחק יוסף:

„מדוע אנחנו רוצים לצאת?“

בהודו הייתי בעל עמדה, עבדתי כמוכר פרמיות ביטוח ולאחר מכן כפקיד המחלקה הסטטיסטית של חברת הביטוח, סיפר יצחק יוסף, מוכר צעירי ישראל בבומביי, שהפך דברם של עולי הודו, מבניישראל (השבט היהודי עתיק הימין בהודו), בקולו הרגוע והאצילי. קורותיו זהות לאלה של כמה מאות מאחיו שעלו עמו לפני שנתיים מהודו, התרכזו, ברובם הגדול, בבאר-שבע, בירת הדרום. מבלי שיהיו גנועי רדיפות (וכיהודים גם כיבדו במיוחד עלידי שני הצדדים, ההינדים והמוסלמים), אך מתוך כמיהה משיחית כמעט, שעוררה אצלם לראשונה עלידי חוקר ידע-עם (פולקלור) ירושלמי, הדייר צמנאל אלסבנגר, שביקר אצלם בשעת שליחות קרן-היסוד לדרום-אסיה, מכרו את כל רכושם ועלו (בדרך האויר) לישראל.

רא התאקלמו בקיבוץ. מאות בניישראל, בעלי של-שלת יוחסין יהודית טהורה של למעלה מאלפיים שנה, קמו בהזדמנות הראשונה, שבו לישראל, שנראתה להם כמולדתם הראשונה מתוך כוונה לסייע, כחלוצים (לפי מיטב פירוש המונח הציוני) בשיקום המדינה.

רבים באו עם משפחותיהם מרובות הילדים (ממוצע למש-פחה: שלושה, ארבעה), אחרים, צעירים יותר, עלו בגפם, מתוך רצון להכשיר את הקרקע להוריהם שנשארו מאחוריהם, בהודו. בהגיעם ארצה יצא חלק ניכר להכשרה חקלאית לאפיקים שבעמק הירדן, השאר נתפזרו ברחבי הארץ. הם לא יכלו להס-

תגל לחיי הקיבוץ, בעיקר, לטענתם, בגלל היחס השו-של החברים הוותיקים, שפגע בהם, כתלמידי מהאטמא ג וכבני-הודו רודפי-שיקש ודברים נאמרים בעדינות, בן-מרוכה.

אחר חודשים רבים בהם ניסו להתאקלם באוירת הקי-הגיעו לכלל החלטה לנוטשו, לעבור למקום אחר. כשהוג-להם תנאי מחייה ועבודה נוחים בבאר-שבע ירדו אליה כ-עיים משפחות ורווקים מספר.

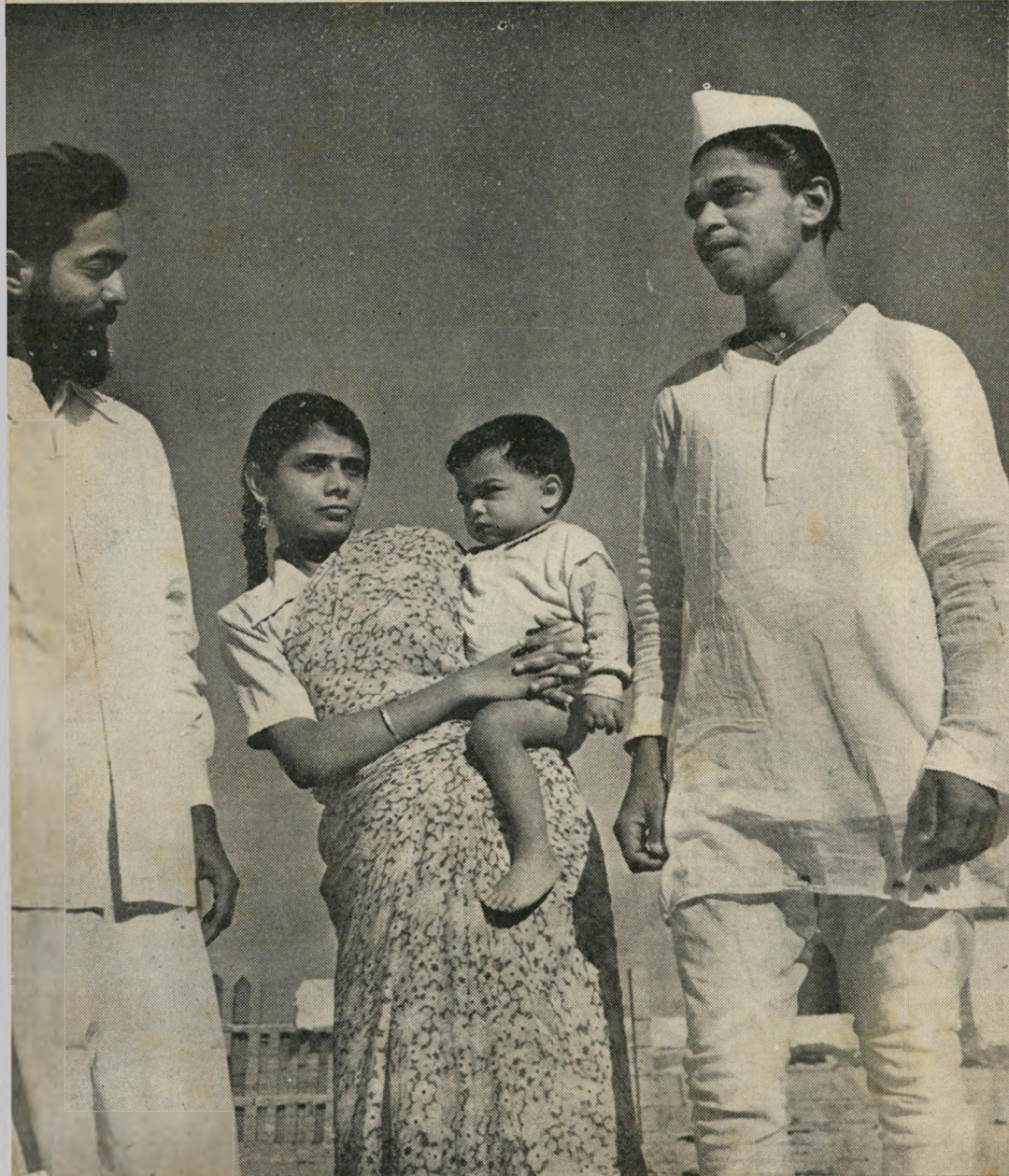
מאוהלי-בד, בהם בילו כחצי שנה, הועברו לשיכון ה-של העיר, וכו בחדר אחד למשפחה כשהרווקים נאלצו לה-באהליהם. למרות שראו כי גם עולים אחרים, אסופי גל-אחרות, שוכנו לפי אותה מגמה (ראשונות לשיכון, המשפ-נראה להם הדבר כקיפוח והפלייה מיוחדת והתוצאה: ה-רות בתוך עצמם, התרחקות מהסובבים אותם.

לשחורים, לחם שחור. ככל העולים האחרים לא-לריחוט, מלבד הציוד הראשוני המחולק עלידי מחלקת ה-טה של הסוכנות (מיטות וכלי-מיטה), ישנו על הרצפה, ע-שמונה נפשות לחדר, מתוך שהכניסו את הרווקים, האלהים, ברחמנותם ההודית הרבה, לחדריהם.

אל מחסורם הכללי, שהסתיים במכירת הפציהם האי-נתלוה יחס גס, יליד-בורות, מצד קודמיהם להתיישבות בן-שבע. כשביקש אחד מבניישראל לקנות לחם לבן, נדחה ידי החנווני שהצהיר: „לאנשים שחורים

נותנים רק לחם שחור!“

עם שהבינו שההפליה כלפיהם מדומה בחלקה המכריע ונובעת מחוסר תשומת-

בפעם הראשונה עשה גלגל העלייה סיבוב שלם. מחזיר קהילת יהודים מאורגנת מישראל לארץ מוצאם. לרגל חשיבות המאורע נמש „העולם הזה“ את דרך מסירת האינפורמציה האובייקטיבית אשר הלך בה כל הזמן. נותן את רשות הדיבור לאחד הצדדים על מנת שיסביר את עמדתו. יביא בפני הקוראים את הדברים הקטנים והגדולים שהניעו את עולי הודו לחזור לגולה. בגליון הקרוב ניתן אותה אפשרות לסוכנות היהודית, להסביר את נקודת מבטה היא.

לב ותרבות המפלים, לא יכלו להתגבר על צערם וסבלם האישי, הפכו מרירים ביותר.

הצורך לבוא כל יום מחדש לשכת העבודה, לעמוד בתור רווי הצעקות והדחיפות, כדי לזכות ביום עבודה נוסף, באם מזלם שיחק להם, גרם להם דכאון רב. כיוון שלא יכלו לתאר עם שאר העולים בהתנהגות לא-מתחשבת-ביולת.

מאידך היתה לשכת העבודה אחד הגורמים החשובים בחייהם, היא שדאגה להם לעבודה ובלעדי חותמתיה על פנקסי העבודה שלהם לא היו זכאים לעזרה רפואית בשעת הצורך.

אחר בקשות רבות וצפייה ממושכת אף זיכתה הלשכה כמה מבני-ישראל בהלוואות של חמש לירות לנפש "זוה", אומר יצחק יוסף בצער בקולו הרך כשפניו השחומים מדכאים, "אחר שהם מורידים לנו 450 פרוטות (לצרכי מיסי, בין השאר) מכל תשלום ליום עבודה (2.750 לירות)!"

לזכרם, אייהבנה, "אין אנו שייכים למפלגה כל שהיא." ממשיך יצחק יוסף, "ואין אנו רוצים להשתייך לפלג כל שהוא. כהודו לא שמענו מעולם על מפא"י, ומפ"ם, צד"י (ציונים כלליים) וחי"ת (חירות).

על קירות בתי באר-שבע, נדחו, לאחר מכן, בפנותם לקבל עבודה, הושמו ללעג כ"קפיטליסטים" שאינם זקוקים לעבודה. שוטה אחד אף כינס קומוניסטים.

"אך אנו לא נרגז מעולם", מבטיח יצחק יוסף, "אנו תלמידיו של גנדהי ואין כוח בעולם שיניענו להכות את מי שהוא. אולם אין אנחנו יכולים לשאת יותר בחוסר-היחס, בקיפוח, בהפליית."

לרוב הם מוצבים (ככל עובדי באר-שבע) למקומות עבודה הרחק בנגב ובערבה, ככורנוב, עין-חצב, באר-אורה, ותמיד נראה להם כי מנהל העבודה בחר דווקא בהם לעבודות הקשות והבזויות ביותר.

גם השיטה המסובכת של הגשת עזרה רפואית הנובעת מצמצום שירות קופת-החולים של הסתדרות העובדים לבעלי פנקסים מסודרים בלבד פגעה בהם: עוד מובנה להם דחייתם של קופת-חולים לטפל בחבר שפנקסו לא מבוטל, אך הסתלקותו של בית-החולים הדסה מהגשת כל עזרה, אלא אם כן בידי החולה פנקס עבודה של הלשכה וזעזעה אותם, ברגשותיהם, לחלוטין.

מעשה שבשבע עובדים שחזרו במכונית מבאר-אורה והפכו קרבנות תאונה. הם נלקחו לחצר הדסה, שכבו בה זכרם משך שעתים, לא זכו לטיפול רפואי בגלל שלא היו עמהם פנקסי העבודה המבוטלים. רק כאשר תיירת אמריקאית עוברת-אורח התערבה אצל מנהל בית-החולים הוחל הטיפול בנפגעי-התאונה ונלקח צילום-רגטגן של רגלו הנקועה (או השבורה) של אחד הנפגעים שלא היה בידו סך של לירה אחת שנדרש ממנו לפני לקיחת הצילום.

ניצול ימות השמש. בפתח חדרה מצטופפת קבוצה טיפוסית של בני-ישראל, מרובי הילדים, חייכנים ואוהבי שקט. בהעדר מקומות עבודה קבועים שוהים רוב הגברים כמחצית השבוע בבתיהם. הם הולכים בטל וממלאים, בימי החורף, את תדריהם יחד עם ילדיהם. כל יום שמש מנוצל ליציאה מחוץ לחדר.

מירון ארוך

כאשר עלתה הנבחרת ההודית למכבייה השלישית למטוסה בבומביי נתברר כי לאיר נסים, תקוות הקבוצה לאלופות מירון האופניים, אין מ' קום במטוס. לאחר התיי עצות קצרה בשדה הת' עופה נמצא הפתרון: בי מסלול ההמראה הקרוב התכונן מטוס ארבע-מנו' עי להמריא אף הוא ליש' ראל. הוחלט לצרף את ה' ספורטאי לנוסעי המטוס — קבוצת עולים הודיים בדרכם לישראל.

בלוד הגיעו שני האוי' רונים זה אחר זה, מאיר הגיש את דרכונו לאחד הפקידים שניצבו בשורה ארוכה. קיבלו חזרה עם חיתמות שונות ומשונות. הוא נטל את הדרכון ורק בשמחה לחבריו. אילו ידע כי חותמות אלה הכ' ניסו אותו לרשימה הא' רוכה של קבוצת-גלויות היה מצב-רוחו מן ה' סתם, פחות מרומם.

כאשר זכה במקום חמישי במירון האופניים נפלה רוחו עוד יותר. או' לס לנקודת השפל הגיע כעבור ימים אחדים בע' מוד הנבחרת ההודית ל' טוס חזרה. פקיד חברת הנסיעות הודיע כי אין לעולה-קבע רשות לעזוב את הארץ. משך השנה שחלפה מאז השתכנע מאיר מאמתות הדברים, התיישב בבאר שבע, אך מתעתד לשוב עם בני' עדתו להודו.

פילה, נוסח הורו. משפחתו של יצחק יוסף, היושב בפינה הימנית, מסבה לארוחת צהרים (פילה מסוגן לפי שיטה הודית). היא מארחת שני חברים רווקים, שוכני המעברה, המתבלים את סעודתם בקארי מפולפל.

שניים שעלו. החשמלאי דוד משה פנקאר, חובש הכובע, וחברו בן-ציון סולומון, שנפצע ברגלו מקלע שנורה עליידי מסתננים, עלו לפני שנתיים מהודו.

כשנכנס המנהל אל שבעת הנפגעים ובני עדתם שהתקבלו בינתיים בהדסה והתנצל בהסבירו את העיכוב באי-הבנה מצערת, זעמו בני-ישראל, שאלו (באנגלית מצוין יינת, שהיא לשון אדם השנייה של כל הגברים מבני ישראל): "כיצד יכולה להיות אי-הבנה כאשר בני-אדם מוטלים פצועים וזבידים?"

בבוקר, מת התינוק. כמה ימים לאחר מכן שוב וזעזעה העדה הקטנה עליידי העקרון ההודי המקודש גם להם להגיש עזרה לכל הנצרך לה. אם לתינוק בן חודש שחלה ניסתה להכניסו לטיפול במרפאת קופת-חולים שעה שבעלה עבד בבאר-אורה, אך לא נתקבלה כיוון שפנסק בעלה לא היה בידיה.

אחר שנודעה ממקום למקום, גואשה וכיוון שהיום היה יום ששי, נאלצה לחכות, אחר שוב בעלה, עד יום הראשון. אך בבוקר מת התינוק.

לא טוב מזה היה חלקה של אשתו של יצחק יוסף עצמו, שהוצאה (מחוסר מקום, כנראה) חמשה ימים בלבד אחר לדתה את בנה הרביעי מבית-החולים, למרות היותה חולה וחלושה. "ואחר כך היתה חולה מאד", סיים יצחק יוסף, ממורמר וכאוב.

בית-הספר המקומי אינו מקבל את ילדיהם, הם נאלצים למסורם לבית-הספר של המיסיון האמריקאי שנפתח בעיר (אומרת מחלקת החינוך של עיריית באר-שבע: "להדום, בבית-הספר בעיר מקום לכל ילד החייב לבקר בו לפי חוק חינוך חובה, אולם בני-ישראל אינם שולחים את ילדיהם לבית-הספר הממשלתיים במתכוון, מבכרים שיבקרו בבית-הספר של המיסיון הבריטיסטי, ששפת הוראתו היא אנגלית, החשובה במאד לבני-ישראל).

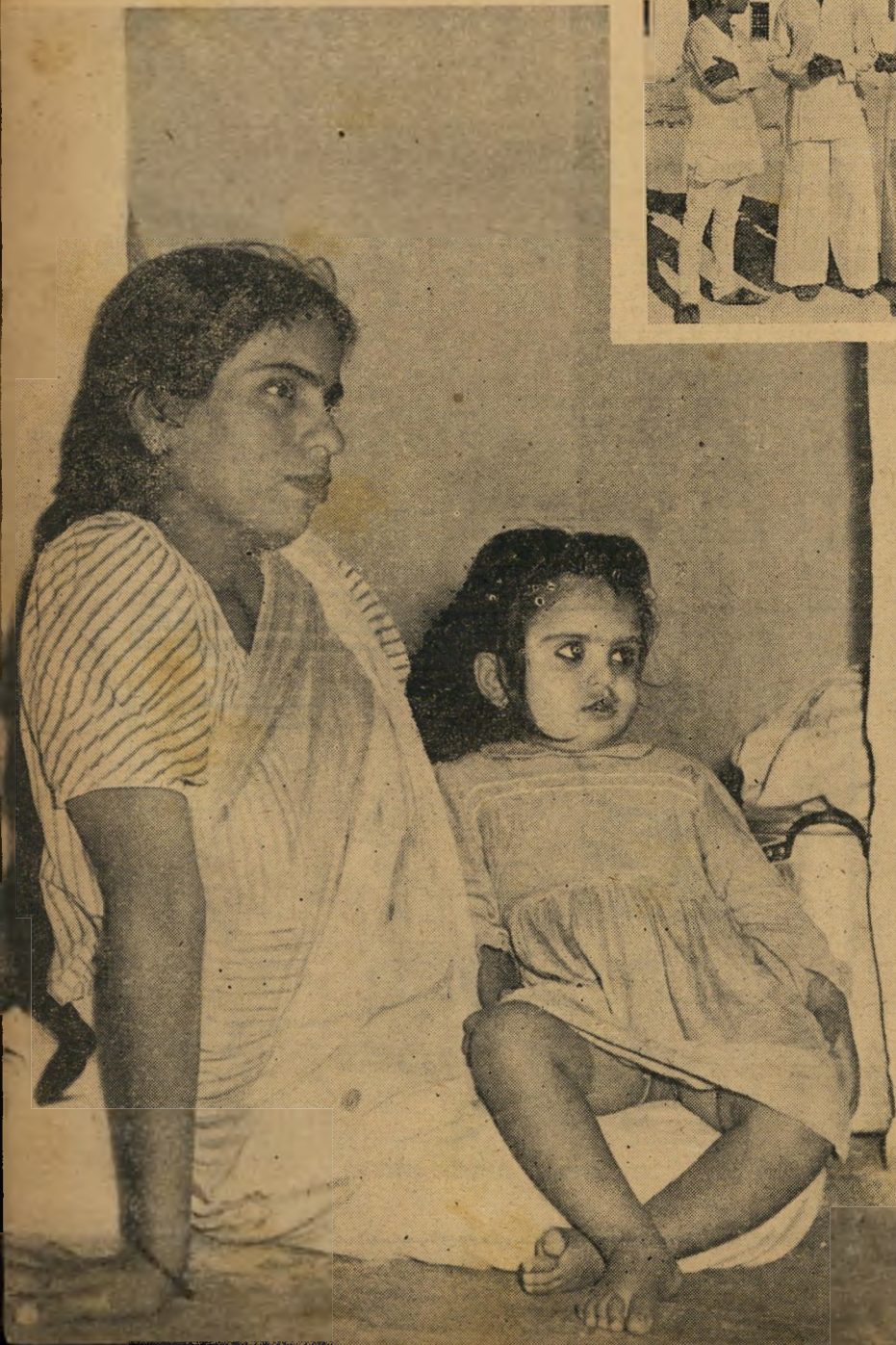
אם זקנה שבנה גויים לצה"ל, לא זכתה להענקת החודשית המקובלת, למרות שבנה היה מפרנסה היחיד, נאלצה להסתפק ב-500 פרוטות ליום, שכר שמירה על תינוקה של אחת מפקידות טול-בונה בבאר-שבע. בכך הופר, לעיני כל בני ישראל, עקרון כיבוד ההורים, החשוב להם ביותר.

כאשר אחד מבני-העדה, משתמש, נתפש בשעת סריקת המשטרה הצבאית וחוייל, לא קבלו קרוביו, שחששו כי נרצח עליידי מסתננים, כל הסבר מגיח את הדעת על מקום הימצאו, נרגעו רק כעבור שבועות כשהופיע לחופשתו הראשונה.

כמות, לא איכות. חוזר ומודה דברם של בני-ישראל: "אנחנו באנו ארצה כחלוצים. ידענו כי משבר כלכלי וחברתי חמור עובר על המדינה. היה ברור לנו כי האנשים הפוגעים בנו במעשי יומיום קטנים ומבוזים, אינם אלא בערים, שוטים חסרי-תבונה. שוב אין אנו יכולים לעמוד בכך. עשינו כל שיכולנו משך שנתיים מאז עלינו ארצה להסתגל לנוהג בני-הארץ, להבין כי הם אינם פוגעים בנו במתכוון ולא הצלחנו."

לכן החליטו רובם (כ-60 אחוז) של בני-ישראל לחזור להודו ורק אלה שמכרו כל רכושם וניתקו את כל קשריהם יישארו כאן.

כשהושמעו דברים אלה אחר הפגנות ושבתות-שבת בבניין מחלקת הקליטה התל-אביבי, לסיום הסכמת הסוכנות היהודית להשיב את בני-ישראל להודו (על חשבונה) באם לא יעלה בידה לשפר את תנאיהם ולהשביע את רצונם תוך חודשיים, הצטער ד"ר עמנואל אולסבנגר, המלומד בן ה-63 שהעלם מהודו יותר ממנו הצטערו אלה שראו בכך את כשלונה המוחלט של שיטת ההעלאה (אשר אותות ראשונים לכשלונה כבר נתגלו לפני שנתיים עם שיבתם של כמה מאות מיוצאי הונגריה ומאיוקו לארצותיהם) שעיקרה האחד הוא: כמות, לא איכות.

דרכי חיים

התסביך נפתר במוות

כשהגיעה אסתר הלסטוק לפני כשנתיים ל...
ארץ, היתה בסוף שנות השלושים שלה, גלי-
מודה ובודדת, צמוקת גוף ולחיים. רק שרר

שר האוצר אליעזר קפנזן עם אורחים אמריקאים - כלכלה + מוסר

בעלה נהרג עלידי הנאצים באירופה ולא
חר טילטולים ממחנה-הסגר אחד למשנהו,
נסים ונפלאות של התחמקות ממות, מכות,

אך גם בחוץ-מבטחים לא היה די וצמתי
נגד להשריש ממנה את תסביך הרדיפה, שעד
אז השתלט עליה, לא נתן לה מנוח. בבית

כשנתיים ימים התגוררה אסתר בחדרה שב-
בית-העולות עד אשר, באחד מימי השבוע
שעבר, החלפו סדרי החדרים במוסד. אסתר

כל משרד הבריאות לגייס כל רופא גומר ל-
שנת שירות במעברות.
התעניינות זו של משרד הבריאות בעתיד

דוקטור לרפואה.
עם פתיחת הפקולטה, אשר חסרונה ניכר
מאז יסוד האוניברסיטה ב-1925, נרשמו שתי
קבוצות. האחת בת 50 איש אשר חסרה להם

המשיך
משיח רכוב דולר
ח"כים מעטים בלבד, בנייהם יותר חברי
אופוזיציה מאשר אנשי קואליציה, נשארו ב-

שר האוצר החליט לצאת במסע לספיגת עור-
דפי הכספים מהאוכלוסיה כדי להמעיט בכך
את לחץ הצרכנים על המצרכים המצטים ה-

מימין: ג'וזף מרטינ, מנהיג הסיעה הר-
פובליקאית בקונגרס; משמאל: ראש ועדת
הבחירות של המפלגה הרפובליקאית.

העם

כל השאר החויר

משך שבוע ימים ישבו אורחי המדינה ליד
120.000 מקלטי הרדיו בערים, במושבות, ב-
קיבוצים ובמעברות, המתינו כמה פעמים ב-
יום לשידורי החדשות (בחצי תריסר לשונות),
ציפו לידיעה: מצב בריאותו של הנשיא.

הנשיא
יתן לו השם רפואה!

לפני חדשים הצטופפו אלפי אורחי לונ-
דון, משך שבוע ימים, סביב חומות ארמון
בקינגהאם כשהם בולשים בחדרה אחר תנר
עת האישים הבלתי-פוסקת שהפכה את סבי-
בת שער הארמון לאחד המקומות ההומים
בעולם. ההסבר: מחלתו של המלך, ג'ורג'
הששי, לחייו גילו תנינו חרדה רבה, כש-
רבים מביניהם לא משו מרחבת הארמון
משך 24 שעות היממה.

חינוך
הפטישים בכל זאת הספיקו
אדם שנכח בשתי המסיבות לא היה מעלה
על דעתו כי שתיהן נערכו לכבוד אותו מר-

חזון אחרית הימים

התחרות טרם נסתייגה

נדמה שהתחרות נסתיימה. אחד המתאגרים היה מוטל על הארץ, מוכה, כשהשופט סופר בשאנונת עד עשר. אולם בהגיע המספר חשע קפץ לפתע המנוצח מן הארץ, הסתער על יריבו הגדול ממנו פי כמה, הנחית עליו מהלומות מר-חצות. זו היתה תמונת המרד הימי בשבוע זה.

ביום החמישי האחרון דמה בית יורדיהים ברחוב העצי-מאות, חיפה, בו שוכנת מפקדת המרד, לבית קברות. ימאים מעטים הסתדרו בפניות ובמסדרונות, שוחחו ביניהם בקול נמוך. נראה היה כאילו המאבק הגדול מתקרב לקצו, כאילו הצלחת הוועד הפועל של ההסתדרות להכות את המירודים שוק על ירך. מוכים מכל הצדדים, התכוננו הימאים לסוף הבלתי-יגמנו.

כעבור חמשה ימים דמה בית יורדיהים ברחוב העצמאות, חיפה, למרכז העצבים של מחנה עטור-נצחון, כשימאים עלי-זים, טופחים איש על גב רעהו ומתלוצצים בקול רם, משוח-חים על המשך המאבק עד לנצחון הסופי. מה גרם לשינוי קיצוני זה? גורם אחד ואיש אחד. הגורם: כמה מברקים, שהודיעו על תמיכת האגודות המקצועיות בחו"ל בימאים. האיש: צעיר בן 28, בעל פני נער ותלתיים, בשם אייק.

הרגע הגדול הוחצן

בליל הששי, בשעה 10 בלילה, צילצל הטלפון בחדר הקטן בקומה החמישית של בית יורדיהים, המשקיף על פני הנמל. מלת מנומנם, ששמר במקום בשעות הלילה, הרים את הש-פופרת. לפתע הוזרק, כמחשמל, הדבר שחשמל אותו לא היה תוכן הדברים, אלא הקול. הוא הכיר אותו היטב. היה זה קולו של יוסף אלמוגי, מזכיר מועצת פועלי חיפה, אשר הימאים רואים בו אויב-המוות, שליח-השטן בכבודו ובעצמו. כעבור שעה הופיע יוחנן כהן, יליד גרמניה בן 23, קצין שני של צפונית, איש הפורצים, שנבחר כחבר מזכירות המשנה לשעת חירום (אחרי גיוס חברי המזכירות הראשונה לצבא). הוא התקשר עם המספר 4662, ביתו של יוסף אל-מוגי. מסר לו המזכיר: חברי נציגות הימאים המוחרמת מומנים להופיע אצל מרדכי נמיר, מזכיר ההסתדרות, למח-רת היום. להזמנה רשמית זו צירף יוסף אלמוגי הזמנה פר-טית: הוא מוכן לקחת את השבתיים ("אויבי המדינה") במ-כוניות הפרטיות.

למחרת היום התאספו במשרדו של מרדכי נמיר אותם הא-נשים שנפגרו מהם לפני שבועיים, באמרו: "די, אתכם לא אדבר עוד לעולם!" בסך הכל התקבצו 12 מפעילי הימאים, מכל קצות הארץ — נמרוד אשל ממחנה הצבא בו חייל, אריה זיטנפלד מירושלים, שם "עידב" את חברי הכנסת. ה-12 הרגישו שהשקט אבוד, לא ביקשו אלא צורה נאו-תה להיכנע. התנאי שהשקט להם היה נורא: עליהם לשאת ולתת עם חברי הוועד שקם כדי לארגן ארגון חדש של ימאים, נגדם. בוועד זה היה חבר: יוסף אלמוגי. כן היה חבר בו: גאול אביגור, איש כנרת, הנערץ ע"י כל וותיקי ההגנה. הימאים קיבלו את התנאי. העתונים הנאמנים לראשי ההס-תדרות (וגם הארץ) הודיעו את הבשורה המשמחת: העניין נגמר, הימאים ניבטו.

רביחובל אייק
+ חזר אחד בחגורה

הרגע הגדול הגיע. היה ברור שעם מעט טאקט, מעט אוריינות ונכונות לוותר על פרסטיגיה עקרה, אפשר להביא את הסכסוך לידי גמר, כששליטי הוועד הפועל ניצחו ב-95%. אולם הדבר לא קם. בחדרו של שאול אביגור בכנרת התקימה הישיבה (אמרו הימאים: למען אביגור נטריח את עצמנו אפילו לאמריקה). אביגור ואלמוגי העמידו תנאי: את השבתיים בארץ ובחו"ל יש להפסיק לפני כל מ"מ רשמי. אמרו הימאים: זה יותר מכניעה ללא תנאי. גאול נותר על נשקו היחיד, ניכחץ אל הקיר. הכינוס דחה את הדרישה, החליט החלטה של יאוש:

לאמץ את כל הכחות להמשך המאבק. הרגע הגדול הוחמץ. אמר יוחנן כהן, בעל החולצה המשובצת, הדומה להאמפריי בוגארט: "אין זה אלא שלב נוסף במאבק. אפשר לקרוא לו: מיבצע שלום. תחילה בא מיבצע מפירי-שביתה. הוא נכשל: רבים ממפירי-השביתה הוחלפו בנמל הראשון בימאים זרים, והוחזרו באוירוניה ארצה. אחר כך בא מיבצע משטרה: הימאים הורדו בכוח מן האניות. הדבר נכשל: הימאים המו-דים המשיכו לשבות על החוף. אחריו בא מיבצע צבא: הימאים גויסו כהמוניהם בצבא. גם הוא נכשל: הימאים העדיפו לשאת את מדי צה"ל מאשר להיות ניבזים בעיני עצמם. עתה בא מיבצע שלום: הטיסון לשבור את החזית בגיושי שלום מדומים, כשמציעים למעשה פחות מאשר הציעו לנו לפני שלושה שבועות. אולם גם הוא לא יצליח."

צעיר אחד ששמו אייק

אולם גם אחר החלטה היאוש נראה המצב קודר. "כל אנשי המלך" היו רבים וחזקים. הימאים היו, כאילו, חסרי-אונים, כשאין בידם נשק אלא אהדת הציבור, שהשתקפה במפעל התרומות שעבר על רכבת לירות.

לתוך אורה זו הומטר פגז, ששינה את המצב מן הקצה אל הקצה: כמה מברקים שהודיעו כי חזית המלחמה חרגה מגבולות הארץ, השתרעה על פני ימים ויבשות. האגודות המקצועיות בצרפת ובאיטליה הודיעו שלא יתנו יד להפרת שביתה, שלא יפרקו אניות של חברת שוהם. למק-לה זו הצטרף האיגוד המפורסם ביותר במלחמתו בקומר-ניום: הסי. אי. או. האמריקאי. הקלף אשר שליטי הוועד פנו על לששו מפניו ביותר, אשר למענו הופעל ראש-הממשלה שהוקיע את השבתיים כסוכני הקומוניזם וכאויבי המדינה, נפל על השולחן בקול רם.

מצב רוחם של הימאים קפץ בקפיצה אחת מ-100. מברקיהם של הצוותות בארצות חוץ הוסיפו אל השמחה. הבריק ועד דרומית, השובתת בנמל טריאסט: "קבלנו מברק-כם — ממשיכים איתן בשביתה — מחכים להוראות — עלו והצליחו." הבריק צות יפו, השובת בנמל ג'ויורוק: "ברוך ג'ויורוק... בהגיענו שובתיים — שילחו הוראות והסברים סטופ — נאמנים לכינוס." ומעודד ביותר, מברקם של אנשי צוות מאיר ד'זונגוף, שהפליגה אחרי חברת ד'זונגוף חתמה על הסכם עם השובתיים נגד רצון ההסתדרות: "גם בים אנו אתכם — מאבקכם מאבקנו — כאות להשתתפותנו במאבק קבלו את תרומתנו — רווקים חמישים אחוז, בעלי משפחות עשרים וחמשה אחוז ממשכורתנו החדשה — עלו והצליחו." כיון שהימאים בטוחים שצנוורה בלתי-חוקית פותחת את כל מכתביהם ומברקיהם ואף מאזינה לשיחות הטלפון שלהם, באו המברקים לכתובות פרטיות, כשאחדים מהם אף כתובים בכתב-סתר. מברק אחד שהיה צריך להגיע לאגוד הימאים "טעה" בדרך, פורסם, במקום זה, בדבר.

אולם יותר מכל המברקים הקפיץ את המוראל של המירודים מאורע אחד. מסיפון האניה תל-אביב, שהגיעה לנמל חיפה והצטרפה מיד לשביתה, כשאשיה מבצרים את הסיפון וע"י לים את הכבש, ירד איש אחד ששמו היה לאגדה בפי כל יורדיהים העבריים: אייק.

רביחובל יצחק אהרונוביץ, שולד ב-1923 בגרמניה והגיע לארץ בהיותו בן 9, הוא דמות בלתי-רגילה אפילו בצבור הימאים, העשיר בדמויות בלתי-רגילות. בהיותו בן 17 גישה להגיע מארץ-ישראל אל הצבא האדום, שלחם בהיטלר. במקום זה הגיע אל צי הסוחר הבריטי, שרת בתצי תריסר אניות בכל הימים בהם שרצו צוללות ומוקשים, עבר עם תום המל-חמה לעליה ב/, הביא לארץ שורה של אניות, כשהמפורסמת בהן היא יציאת אירופה.

לבואו של אייק ציפו השובתיים מאז היום הראשון של השביתה. היה ברור להם שאייק יעשה משהו. הם לא ידעו בדיוק ואיך. הם ידעו רק שאייק פיקח כשה, שיש לו כשרון טבעי לטפל בבני אדם, שיש לו קשרים אשר אין לכל ימאי אחרי. הם לא יעיוו להגיד שאייק הוא חבלן ואויב האומה. אמר ימאי שנעלב מדברי בן. ג'י. ואחרי רגע של הירהור: "ואולי בכל זאת? מי יודע? אם אני, למה לא הוא?"

ההסתדרות זה אנחנו!"

ביום ה-30 של השביתה, שעות מעטות לפני שהתכנסו בתל-אביב ובחיפה עצרות-עם המוניות לתמיכה בימאים, הת-כנסו הימאים עצמם בביתם בחיפה, כשהם דחוסים באולם כבתוך קופסת סרדינים, ועשן הסיגריות כה סמיך עד כי קשה היה להם לראות את הנואמים. מצב הרוח היה מרומם. מלא כשתון יותר מאשר היה איפעם מאז ימי השביתה הראשו-נים.

"מי זאת ההסתדרות?" רעם צעיר שחרחר, גבה-קומה, ששמו נשמר בסוד (מכל מיני טעמים, יש לו עניינים עם הצבא). ההסתדרות זה לא חבורת הפקידים. ההסתדרות זה אנחנו. ההסתדרות זה אלה שיש להם יבלות על הידיים, לא יבלות על הישבן!" הוסיף אלכס צורין, מאנשי המזכירות הראשונה: "כל יום של שביתה פירושו שעליכם לסגור עוד חור בחגורה, שיש לכם עוד לירה אחת פחות בכיס. אולם עליכם לדעת: כל יום של שביתה פירושו שעוד נמל אחד בעולם נסגר לפני האניות הנושאות את הדגל הכחול-הלבן." הבחורים שנתנו את מיטב שנות חייהם כדי שהדגל הכחול-לבן יכנס לנמלים אלה, מחאו כפיים.

לא נשאל שאלות!

בקומה החמישית של בית מועצת פועלי חיפה, ברחוב החלוצות, ישב אותה שעה אדם חום-עיניים, גבה-קומה רחב-כתפיים, בעל אבריים של מתגושש מקצועי: יוסף אלמוגי, מזכיר המועצה, סרג'נט בגדוד הפרים של הצבא הבריטי ש-נשבה ביוון וישב במחנה שבויים משך ארבע שנים, האיש שהימאים רואים אותו אחראי כמעט לכל אסונות העולם. לאלמוגי, ששולחן הכתיבה שלו מוקושט בפעמון האניה פאטרית, שפוצצה את עצמה בנמל חיפה, היה הסבר משלו מה קרה ברגע המכריע השבוע, כשהשלום התקרב ובעלם בהתפוצצות. אמר אלמוגי: אין נוהגים לשאת ולתת עם אנשים השובתיים שביתה פראית (נגד ההסתדרות) אלא אחרי

שהפסיקו את שביתתם. כגיטסה מיוחדת יותר הוועד הפועל על נוהג זה, מרדכי נמיר קיבל את משלחת הימאים השוב-תים ונציגי מועצת פועלי חיפה אף השתתפו בכינוס המוח-רם. היתה זאת הכרה-למחצה. אחרי זה בא תורם של הימאים לעשות את הצעד הבא. אולם הם לא עשו זאת. במקום להפ-סיק את שביתתם מיד ולהיכנס למשא-ומתן, המשיכו בשבי-תה."

חיך שליטם של 120.000 חברי ההסתדרות בחיפה (מהם 60.000 עובדים): "הדריכו לי קרניים, הפיצו עלי שקרים בלי סוף, אבל אני לא מתרגש."

מה היה קורא לוא הפסיקו הימאים את שביתתם ונכנסו למ"מ? אלמוגי היה אופטימי: הכל היה מסתדר בשלום. אמנם, ההסתדרות לא תפנה את גבה ל"מתנדבים" שנענו לקריאתה. אחרי הכל, הם תפשו את מקומם של מתפטרים, לא של שובתיים. אולם מה האסון? יימצא מקום על הים לכל אחד. בסך הכל יש 330 מתנדבים, אחוז מסויים מהם ינשור, לא השאר יכול המקצוע לקלוט. יתחספו אניות חדשות לצי

קצין שני יוחנן כהן
— נמל אחד בעולם

הישראלי, יוצרו מקומות עבודה נוספים, לא נגיד למתנדבים הכושי עשה את שלו, הכושי יכול ללכת. אולם גם את השובתיים לא נסלק. לשאלה כיצד הוא מתאר לעצמו את סוף הפרשה, נתו בדיוק את אותה תשובה שנתן חצי שעה קודם לכן אחד ממנהיגי המורדים: הוא ירשך ככתפיים, שאל "מי יודע?"

עריק היתה (שולחן הכתיבה

האמת היתה שביום ה-30 לשביתה לא ידע זאת איש. לימאים היתה תקוה סתומה: אייק יסדר את הכל. לאייק יש שכל. אייק הוא דיפלומט בחסד. הוא יודע את התשובה לכל שאלה. יש לסמוך עליו.

מלבד תקוה סתומה זו לא היתה כל תקוה אחרת. לפי כל הסימנים היתה גם בקרב הוועד הפועל של ההסתדרות הרגשה ראשונה של עייפות ראשונה. הרגשה שהעגינה נכנסה באשמת מישהו לבוך שאין לו מוצא. אחותי-הברזל של הימאים היש-ראליים היתה הפתעה לכולם. רק מעטים מבין הימאים הא-מיתיים חזרו לעבודתם. (אמר דובר הימאים בנאומו: "אנו מכירים את הפרצופים האלה. כשהם קוראים את העתון היש-ראלי בטריאסט, הם מצועזעים ומתחרטים על מעשיהם. יבוא היום ויקללו את הרגע בו הסכימו ב-12 בלילה לתקוע סכין בגב חבריהם.")

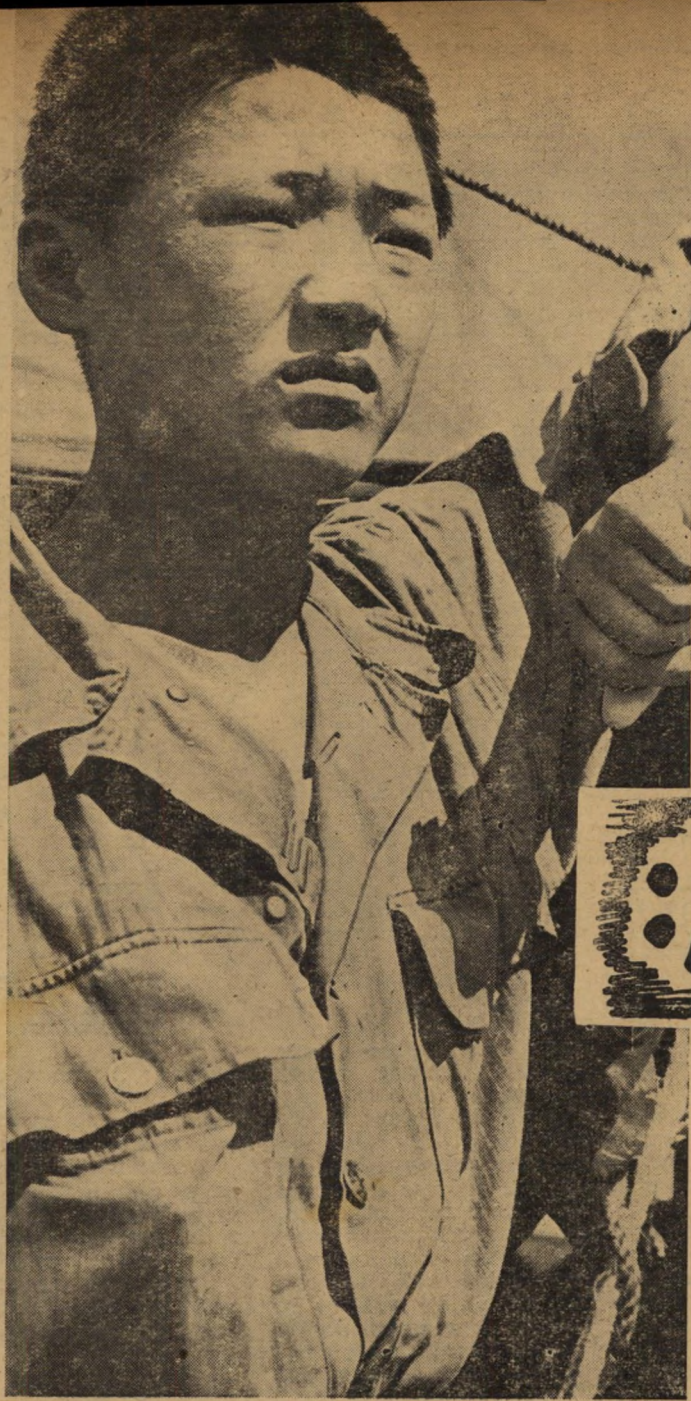
האסון היה שלא נראה כל מוצא מן הסכך. אפילו הצליחו להפעיל את כל אניות הצי הישראלי (ביום ה-30 של השביתה שבתו שתיים בחיפה, שלוש בחו"ל ואילו שתיים הפליגו לפי הסכם בין המורדים וחברת ד'זונגוף) לא היתה מסתיימת בזאת השביתה, והמרד הגדול שהרעיש את הציבור יותר מכל מאורע אחר בשנים האחרונות ושנתן בידי האופוזיציה נשק שלא היה עוד כדוגמתו, יישאר במלוא חוקפו.

רבים מבין עסקני מפא"י הסכימו בסתר לבם לדבריו של חברם שהעיר: "אם הימאים הם שליחי הקומאינפורם, הרי אין ספק שבוועד הפועל קובעים חברי הפוליטבירו. אחרת, אין אפשר להסביר את התנהגות הוועד הפועל שנתן נשק זה בידי מק"י-מפ"ם?"

האמת הפשוטה היתה, כמובן, שרק איש אחד יכול היה לשים קץ לכל העניין, השבוע כמו לפני ארבעה שבועות, האיש אשר המדינה משלמת לו משכורת כדי שהאניות תפלגנה כסדרן: דוד צבי פנקס, שריהתחבורה. אולם איש זה, היחיד שיכול היה להשיג שלום מבלי שאחד מן הצדדים יחתר על כבודו, ערק עוד ביום הראשון משדה המערכה. התחבא מתחת ושולחן הכתיבה שלו, כאילו כל הענין אינו נוגע לו. האח-רות להתפתחות המאיימת לחפור חור בתחתית הצי הישרא-לי רובצת בצורה ברורה ומוחלטת עליו. אך הוא מצא לנכון לצאת, ביום ה-31 לשביתה, למסע הסברה, בו יופיע פעם אחת בלבד, לאיסיף הספסים בארצות-הברית.

האשה ה"משוחררת" — הוא שוחרר עליידי אחד מחטם. אך

קוריאנה:

פשיחק בפיות

אלבן ה. ברקליי, סגן נשיא ארצות-הברית, היה במצב רוח מרומם. היה זה יום הולדתו ה-74, והוא בילה אותו בצורה מתאימה. כדי להראות לציבור ארצו שעל אף גילו עוד כוחו עמו לעשות דברים גדולים (כגון להיות מועמד טוב לנשיאות בבחירות השנה הבאה) טרח לבקר את ה"בחורים" בקוריאה. הוא שתה קוקה-קולה בחברת טייסי מטוסי-הסילון בקרבת החזית. ואז עשה את מעשהו הגדול: ביקר בעמדת תותחים (לא קרובה ביותר לקו האש), חתם את חתימתו על פגז נאה של 105 מ"מ ומשך בעצמו בחוט המפעיל את מנגנון היריה. ליריה צירף תפילה: "אני מקווה שהרגתי אחדים מהם."

לא הוא — וגם לא הקצינים הגבוהים שנלוו אליו במעשה מפואר זה — לא ביזבוזו מחשבה על העובדה ש"הם" היו בני-אדם חיים, שנולדו, פחות או יותר, במקרה, לאם סינית או צפון-קוריאית.

היה זה מעשה סמלי — ולא רק מבחינה שברקליי עצמו התכוון אליה. הוא סימל את היחס הכללי של שני הצדדים למלחמת קוריאה בשלב הנוכחי: מישהו קלדעת בו קיוו שני הצדדים להשיג לעצמם יתרונות מפקקים — כשמחירו של כל קלף הוא דמם של חיילים אפורים, הרובצים בשוחות המופגזות משני עברי קו החזית, ודמם של כמה מליונים זקנים, נשים ותינוקות שנולדו, לרוע מזלם, בני העם הקוריאי.

האנשים לא רצו למות. בה בשעה שברקליי השתעשע בשעשועי-התותחים שלו, היו עיניהם של כמה רבבות חיילים — בני שאנגחיי, פייפינג, פיונגיאנג, סאן-פראנציסקו, ציקאגו, ליברפול, קושטא, אחוונה, ריו-דה-ז'ניירו, אדיס-אביבא — נשואות אל אוהל עלוב שנקבע אי-שם ליד מקום שקשה לבטא את שמו, פאנמוצ'ון. הם חיכו לבשורה שתקבע אם יוסיפו להישאר עוד זמן רב בחיים או לאו, אם יחזרו הביתה על רגליהם או על אלונקה, אם יקברו באדמתה של ארץ שעוד לפני שנתיים לא ידעו רובם בדיוק היכן היא נמצאת.

אנשים אלה לא רצו למות. ועל אחת כמה וכמה לא רצו למות ביום האחרון של המלחמה. ומכיון שלא ידעו על כל יום אם לא יהיה היום האחרון של המלחמה, החליטו רבים מהם להסתכן עד כמה שאפשר פחות. לפי עדותם של כל המשקיפים שהעונו לאמר זאת, ירד המוראל של חיילי האו"ם בחודשים אלה,

"בקוריאה אין כד חדש" את הכפרים. אולם כמה מליונים

התקפה סינית מתחלפת לסיי רוגין עם התקפת נגד אמרי קאית, והקו מתנווד ביניהם מדי פעם כמה עשרות קילור מטרים (וכמה אלפי קברים) צפונה או דרומה.

שני הצדדים הסיקו את ה- מסקנה: הקפאת החזית ע- דיפה.

הרובאי שילם. וכאן החל משחק השלום. מתוך זילזול ציני (ואולי מן הראוי לאמר: פושעני) בחיי אדם, החלו שני הצדדים הופכים את שולחן הדיונים לבמה של תעמולה, למשוך את המשא ומתן עד אין סוף כדי לזכות ביתרון פסיכולוגי עקר.

חלוקת האשמה ניתנת ל- הגדרה עונתית. בשלב הראי- שון באו המכשולים בעיקר מצד הקומוניסטים, שהעמידו שורה של תביעות (כגון הנ- סיגה לקו הרוחב ה-38) שהי- יה ברור מראש כי האמריקי- אים לא יסכימו להן לעולם, צירפו לדרישות אלה התנה- גות עולבניות ביותר, שהיתה מכוונת ליצור את הרושם (ב- יומני הקולנוע ובתיאורי ה- עתונות) כאילו הם המנצחים המקבלים משלחת של מנוצי- חים.

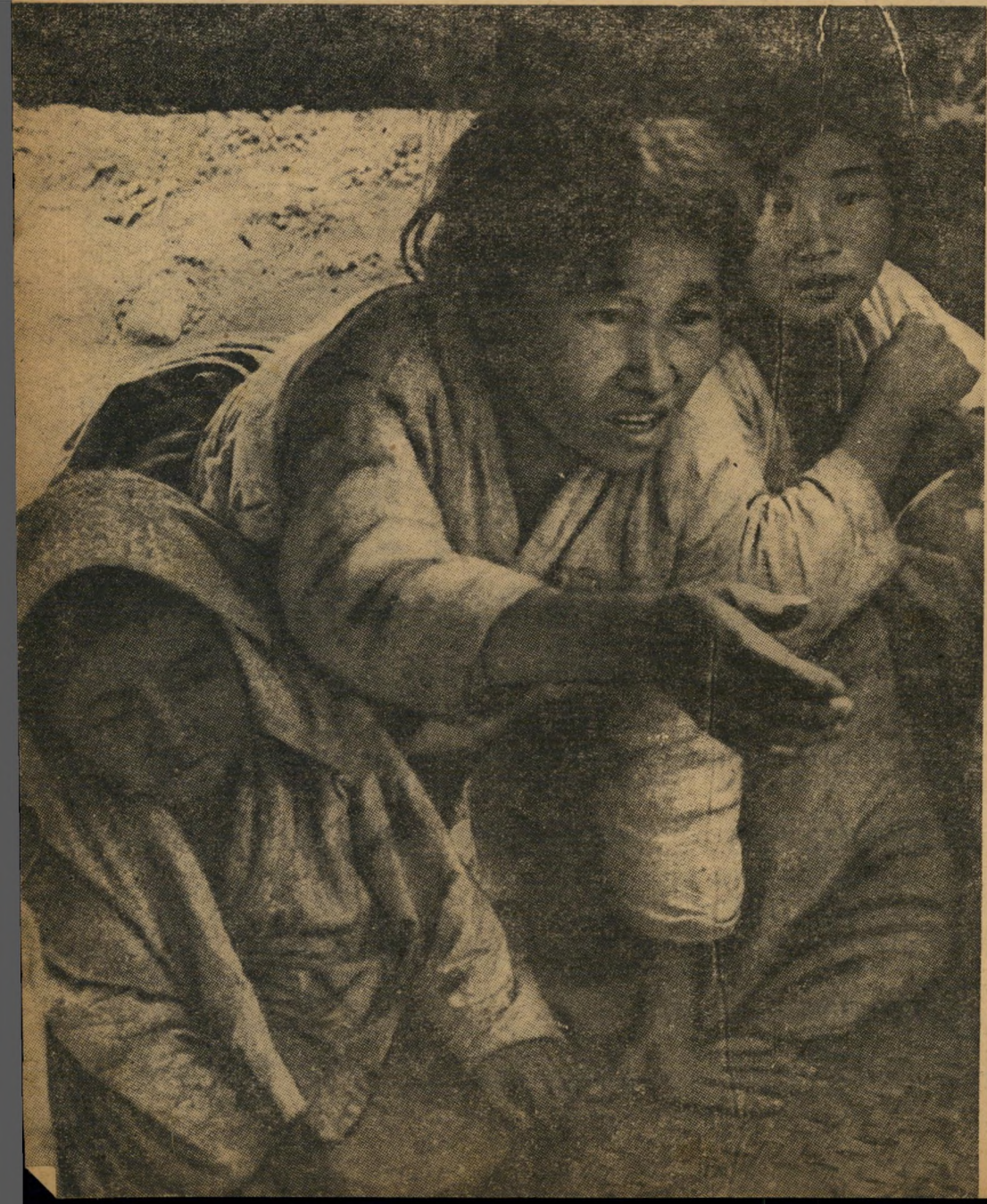
אולם כעבור כמה חדשים של משחק זה, כשמוסקבה היתה מעוניינת להרגיש את מאמצי השלום שלה, העיפו הסינים את הכדור לידיהם, הסכימו במפתיע לשורה של- מה של דרישות אמריקאיות, ואז החלו האמריקאים משח- קים את אותו המשחק: מצי- גים תנאים משפילים שהסיי- נים לא יכלו לקבלם.

את המחיר שילם האדם ה- משלם את כל החשבונות ב- היסטוריה: הרובאי האפור של חיל הרגלים.

האובייקט — חייל אלמוני, בן צבאות אויס, נפצע. באותה שנייה בדיוק יסבו הקצינים באוהל המחומם של זעדת שביתת הנשק ונאמו על השלום.

פר היה בטוח ההפקר, בין שני הצבאות. יחזרו עלה ביוקר — רוב התושבים נהרגו.

ויש להניח שאותה ירידה חלה בצד השני.

בשביל מה? כמעט

חצי שנה עברה מאז פוצץ יעקב מאליק, הנציג הסוביי- טי, את הפצצה המפורסמת שלו ברדיו של אויס, נתן ב- זאת את האות לפתיחת ה- מו"מ על שביתת הנשק.

במשך חצי שנה זו, כשי- תריסר קצינים מצוחצחים וב- עלי דרגות מבריקות שיחקו את מישחק המו"מ מסביב לשולחן של קייסונג ופאנ- מונג'ון, היו אבידות הצבא האמריקאי בלבד: 4770 ה- רוגים, 21.340 פצועים, 1750 נעדרים.

אבידות הצבא הסיני וה- צפון-קוריאי עולות, בלי ספק פי ארבע או חמש על מספר זה.

את אבידות העם הקוריאי — אזרחים שנספו בהפצצות, במחלות ושגוועו סתם ברעב, לא טרח איש לספור.

בשביל מה נהרג צבא אומי- לל זה של יצורים אנושיים? **אין הכרעה.** עוד לפני שפרץ הסכסוך הראשון בין שני הצדדים בקייסונג, היה ברור לחלוטין ששני הצדדים מעוניינים בשביתת נשק. הרי- בר לא נבע כל כך מרצון טוב ופאציפיזם, תכונה שהיא נדירה למדי בקרב הקצונה ה- גבוהה של כל צבא, אלא מני- תות פשוט של המצב הצב- אי: לאף צד לא היתה כל אפשרות להשיג הכרעה לטו- בתו בחזית.

הברירה היתה: להקפא את קו החזית הנוכחי, פחות או יותר בקרבת הגבול הקו- דם בין שתי הקוריאות, או להמשיך במשחק המלחמה ש- דמה לתנועת משור — כשי-

הקרבות שכנו, החסוסים גדלו כמעט לפוצץ - קוריאים נשארו חסרי קורת-נג, חסרי-מוון.

(המשך מעמוד 6)

טייס להטט שלא הצליח

כשנספה יוחנן (יוקי) קיש, תלמיד המחלקה השמינית של בית הספר הריאלי, חיפה, בסוף פה שפרצה בים בזמן הפלגת צופייהים מחיפה לתל-אביב בפסח 1949 הוקמה לזכרו פנת יהונתן, גינה יפה, ליד המעבדה הביאולוגית של בית-בירם, הסניף בו לומדות השב"עיות והשמיניות. אך איש ממקימי הפנה לא תאר לעצמו מה יתרחש כעבור שנתיים מרחק מטרים ספורים מפנה זו.

91 נקודות מ100. כאשר הקלוב לת עופה פתח לפני שלוש שנים במסע תעמולה למשימת נוער אליו נענה בעיקר הנוער הלימודי. בין הנענים היו שלושה מתלמידי בית הספר הריאלי אשר המשיכו בפעילותם בעיקר ביות ומשמישים בו עכשיו כמדריכים. כעבור חצי שנה הצטרף אל השלושה אהרן (אפי) אפשטיין, חברם לכתה, שנמנע ונמנע לקומה, שמשך אותה שנה לימודים לא התעניין בארץ פן מיוחד במתרחש בקלוב. אך כאשר יצאו חברי הקלוב לקורס דאיייה של גדודי-הנוער התעוררתיים (גנת) היה אהרן אחד הטובים בקורס ומאו הונחה את הסיף ובמקצת גב את הכנור שעסק בו במשך שנים, הקדיש את רוב זמנו הפנוי לטייס ואם כי בסיום הקורס ניכר היה שאפי מפחד מדאיות בגב הים גדולים קיבל יחד עם חבריו החוקים ממנו את הדרגה "א" בדאיייה.

לאחר מכן השתתף בקורס השלמה למדריכים כים בו זכה, לאחר דגירה של תשע שעות לימודים עיוניים כיום, משך שמונה ימים, בדרגת מדריך לתאוריה, אך כאשר נערכה בפסח תחרות מודלים לא נטל בה אהרן חלק כיון שלא עסק בבניית מודלים, השתתף במתקן זה בתחרות קליעה למטרה של מפקדת הגדוד, בה הגיע ראשון בהשיגו 91 נקודות מתוך 100.

החופש הגדול האחרון, בו עלה אהרן מה שביעית לשמינית, סימן מפנה חשוב בשביל ארבעה החברים: הם יצאו לקורס טייס. בתחילה היו המראותיו ונחיתותיו לקויות, אך אחרי כמה ימים השתפרה סיומתו ואחר שמונה שעות טיסה קיבל את הסולו (טיסת-חייד) הראשון. הוא הצטיין בטיסתו והפך אחד הטייסיים הצעירים הטובים ביותר בחיפה.

אחר שהספיק לעבור 30 שעות טיסה וכיון

כה מעל צמרות העצים, הדגים כמה תרגילים והתחיל צולל לעבר מאמן הגידו שלמה אלון שניסה להזהירו בתנועות ידיים לבל נימך טוס יתר-על-המידה. אהרן רצה להדגים לה-טוט ולהשכיב אותו תחתיו בכך שיטוס בגובה של מטר וחצי מעליו.

הוא ניסה לעלות שנית אך בגלל טיסתו האיטית והמגרש הצר (30 מטר) לא הצליח להתרומם יותר משלושה מטר ונתקל בעצים. בהמשיכו להתרומם בזווית תלולה קיוו חבריו כי יצא בשלום אך כאשר מדחף המטוס נשבר נבלם המטוס מחוסר מהירות, פנה בפנייה חדה מעל לבניין הראשי שלידו התאמנו 20 הבנות ונפל לידן שעה שניסה, כנראה, לנחות נחיתת אונס (גם בלי מנוע יכול לדאות עד למפרץ או לשהדה-התעופה כיון שהיה בגובה של 400 מטר מעל לפני הים).

גבי קנולר, קצין הגדוד שהיה במקום, ארגן מיד את העזרה הראשונה אחר שחניכיו נוכחו כי אין להם לחשוש מגשש למטוס שהיה עלול להתפוצץ לוא התלקח מיכל הדלק. אהרן הו צא מתוך המטוס מה, שבורי-מפרקת כתוצאת ההתנגשות המטוס בקרקע.

חיזור במיוחד, בשמעו על המקרה, היה מורו רהו של אהרן במתמטיקה, גדעון פייר, שאהרן רץ הפציר בו לבוא לטוס עמו באחד הימים והוא כמעט הסכים לכך ועוד בבוקר יום האסון התל בו: "אם לא תיקח אותי ביום הראשון הבא לטיסה לא אלמד אותך מתמטיקה!"

מזונות

השר הפסיד 250 לירות

הפרופסור ברנרד פרנקל, מציא הבשר הסינטימי אמינו, הוא שופע מרץ למרות שערותיו הלבנות וקמטי מצחו העמוקים. כשבמתחתו סיפורים על גדולי הממציאים בערלם שדרכם לא היתה סוגה שושנים בצעדיהם הראשונים, הוא אומר: "אני מאמין שהמדע יצפה, לבסוף, את הביורוקרטיה!"

ברנרד פרנקל, מנהל המעבדה הקולירית (המטבחת) בבית הספר המקצועי לשימורים שליד המכון לחקר הכלכלה של הסוכנות היהודית בשנים 1937-1946, הופיע לפני שני ימים וחצי במשרד האספקה והקיצוב עם מדודת מלאה נקניקים, כבד ובשר סינטיטיים כש בפיו בשורה: המדינה טוב אינה צריכה לייבא בשר מחו"ל, אפשר לייצרו בארץ. או

הריסות הפייפרקאב שי אהרן אפשטיין במקום טיף וכינור

שהיה למעלה מבן 16 * עמד בבחינת משרד התחבורה וקיבל רשיון לטיסה במטוס פייפר. טיול דגלית. לפני שבועיים נערך אימון גדודי ואהרן, שהיה פטרי-שרות בגלל היותו מדריך גנת, שכר אווירן וטס לתוך הואדי בו טווחו חבריו. הם התפעלו מטיסתו הנועזת אך הזהירו אותו על כך שטס בגובה נמוך מאד. הוא לא שמ לב להבהירם, הבטיח כי לא יקרה לו מאומה.

בזמן האימון הרישועי הסדיר של השמיניות התאמנה מחלקת הבנות בגידו ואהרן, ששכר מטוס לטיול בגליל, הופיע בטיסה נמוך

לם מומחיו של ד"ר דב יוסף התיחסו להמ צאה בזהירות. הדוגמות העלו עובש בארץ גות שעה שמנות הבשר לאוכלוסיה עדיין חולקו בקביעות.

היסודי בעיית הבשר. פרופסור פרנקל לא נפל ברוחו והמשיך בניסיונותיו. כשעל כס שר החקלאות (והמזון) עלה פנחס לבון הו פיע שוב, הזמין כמה עשרות ח"כים ופקידיים גבוהים למסעדת הכנסת, האכילם בשר סינטיטי והוכיח שאיש מהם לא ידע להבחין בין הבשר המלאכותי לטבעי זכה בכך בהתערבות של 250 לירות עם פנחס לבון.

כשהבשר אול לגמרי החליט הפרופסור שהגיעה שעתו. הוא פנה למשרד המסחר והתעשייה, צירף המלצות מארגון בתי האוכל הכשרים, מטעם המסעות התל-אביביות, להן

הוא מספק את בשרו בקביעות, וממנהל גני הילדים בפתח-תקוה.

"כשם שמרגינה משמשת תחליף לחמאה טבעית כן משמש אמינו תחליף לבשר", אר פרופסור פרנקל. החומר היסודי נמצא בארץ בשפע וסוכר ושמינים החסרים כדאים להירכש בגלל התצרוכת הגדולה בבשר זה שהיתה יכולה לחסוך כמות ניכרת במטבע זר.

מבטיח פרופסור פרנקל: "תנו לי את החומרים הדרושים לי ואחסל את בעיית הבשר בארץ אחת ולתמיד."

משפט

בתקום סיגריית, לול

כמה ילדים ששיחקו ליד הבית המשותף שברחוב השופטים 28, תל-אביב, נחרדו לשמע צעקה היסטורית מאחת הקומות: "דלקה, דלקה בגזוזטרה של גברת פורר!" ראשי

פרופסור ברנרד פרנקל במקום בשר

נשים החלו מופיעים בזה אחר זה בחלונות הבית. תשומת לבו של גברת פורר נאקרה מה הראשונה הופנתה אל גזוזטרתה, בה התאכזה תמרת עשן. תוך צעקות פרצה לגזוזטרתה, בה גילתה שק וסמרטוטים בוערים. מקיפולי השק הציץ בול סיגריה דולקת.

"שוב אותה גברת מהקומה השלישית", הפטירה גברת פורר בהתיוה מים על החפצים שנזרכו. היא הסתפקה בפעולת הכיבוי, השאירה את פעולת הגמול לבעלה כשיחזור מעבודתו.

הפקיד יוסף פורר הגיש תלונה למטרה נגד ליצי ברמן, המעשנת ההרסנית מהקומה השלישית שהפכה את גזוזטרתו מאפרה. ליצי ברמן הודחה בעוונה, הבטיחה בקול רהי דמעות לא לחזור עליו.

השכנה השורפנית. משך חודש ימים התנהל הכל כשורה עד שהשכנה מהקומה השלישית שוב זרקה סיגריה בוערת, הפעם על כלי המטה שהוצאו על אדן החלון.

בתביעה הפלילית גולל פורר את מרי לבו, הטעים: "שכנה זו עוד תצליח לשרוף אותי על כל מה שיש לי ואם תעשן בלילה, הסכן בכך את כל דיירי הבית."

שופט השלום יוסף בן-חנך שמע את הבעת צערה של ליצי ברמן שחורה והבטיחה כי לא תחטא יותר. לבקשת פורר הבטיחה דבר נוסף: ביטול התביעה שהגיש נגדו להרצאת לול העופות שלו, המדריך את מנוחתה, מחצר הבית. היא הסכימה להשלים עם תרגולותיו של פורר ובלבד שישכח את בול הסיגריה שהשליכה. פורר שבץ נחת מויתורה של ליצי ברמן והשופט הסתפק בהטלת ערבות להתנהגות טובה.

הארץ

בית דין לבהמות

נפתחה החקירה נגד שור (ידועות אחרונות) יעקב בקר, חיפה

בטון מזוין

חיל האוויר הפולני נתון למרותו של המטה הכללי של הצבא, וזה נמצא תחת פיקוחו של משרד הבטון הלאומי (בסאון חיל האוויר לישראל)

חזון יחזקאל

ארגון קבלני-משנה להקמת שלדי-אנשים ששפתיהם אינן יבשות יותר (הארץ) מרים גקי, קריית מטלון

העולם הזה מס' 737

העושה השניה לראשכ"ל

הצבע הייזל, מיווג של חום אפור וירוק, הוא צבע עינים שאיננו מדוייק לגבי הפסנתרנית הכושית הייזל סקוט, שענינה לזהות בשחורן העמוק, משקפות מרץ ודופק של גזע שלם. בקונצרט הבכורה שלה באולם רמה, רמת-גן, נראתה כפי שמרבית הקהל זכרה, מטרסה רפטורית בתכלת, כשקיבלה את גיורג גרשווין בקצבים סוערים מעל גבי הפסנתר, באחד ממעודוני הלילה בפאריס. מאז ועד לקונצרט ברמה, עברה הייזל דרך ארוכה של פרסומת אמריקאית ואירופאית כאחד.

כשעלתה לכושית בת ה-31 על הבמה ונגדה לפסנתרה, היו בין מוחאי הכף מוגז דיוויס השגריר האמריקאי, הרמטכ"ל יגאל דין, וני שאי מלווה העצמאות, הנרי מורגנטאו, שישבו כולם בשורה הראשונה, על שטיח פרסי שנפרש לרגליהם, מול עציצי דקלים שהועמדו לכבודם בצדי הבמה. "טסה, טסה" השמיעה הייזל ריטון מבין שפתיה כשהיא גוערת במי בטה בצייר ראובן רובין שאחר וחיפש את מקומו בין השורות הראשונות של האולם. כשפתחה הייזל סקוט בחצייה הקלאסית של הכנייה שכללה את באך, רבינסי, שופן וליסט עיוו אנשי החברה פנים המוצות זה לעומת זה. "היא לא רובינשטיין", אמר מישהו באי רוגיה.

כשסיימה חלק זה של התכנית, עלה חייל במדי צה"ל על הבמה, הצדיע להייזל והגיש לה לך ענק עמוס שושנים ורודות. בהפסקה פרחה שמועה באולם שהרמטכ"ל, שישב באמצע השורה הראשונה, חשב אותו חייל ל-שופט ואף הבטיח לערוך לו משפט צבאי.

כשעלתה הפסנתרנית על הבמה לאחר הפסקה היו שתי שושנים מונחות על הפסנתר, צמודות זו על גבי זו. הייזל הורידה אותן, רימה לשגריר האמריקאי שיגש לבמה, הו שיטה לו אחת מהן. כשהיא פוזלת בעיניה אל יגאל דין הודיעה: "בשבילך אדוני!", הו שיטה לרמטכ"ל את השושנה השנייה, לקול תשואות הקהל.

המחזה המוסיקאלי טאוט פטיפיק (איי הפטיפיק הדרומי), הועבר כבסרט לעיני הקהל, למנע ידי הייזל סקוט על מנועני הפסנתר בהשמיעה את כל המוסיקה שנכתבה למחזה על ידי ריצ'רד רובינס בשינויי קצב מקורי כשהיא מפזמת לעצמה את המקצבים.

עם סיום תכניתה רמזה לפועל הבמה שיצא עם מיקרופון, הניחה אותו לצידה ליד הפסנתר: "אני מכירה שירים עבריים, אך כל חיי שרתי באידיש". הקהל קיבל בתשואות סוערות את אידישע מאמא שהושר כאילו הו בת-טרינידד שיהגרה לארצות-הברית בגיל ארבע בת לבית יהודי מסורתי בגליציה. "אני אוהבת אותכם, אתם שומעים?" צעקה הייזל לעומת הקהל שהתפור, כשהיא מציצה בין קרעי המסך הסגור.

האוהבים נשארו בחוץ

1100 איש שלמו מחמש עד עשר לירות כל אחד לקרן הפנסיה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית בעד הזכות להעוף מבט אחרון בארתור רובינשטיין, הפסנתרן שעזב את הארץ למחרת בבוקר בדרכו לביתו שב-ברבלי הילס, הוליווד, לאחר שהופיע ב-20 קונצרטים משך 20 ימי סיבובו הישראלי.

מספר אנשים רב נשארו חסרי כרטיסים, לחצו על שערי הברזל של חצר אהל שם, תל-אביב, ככות עצום, שהלך והתגבר מתחילת הקונצרט, עד אשר בהפסקה נפרצו השערים וקהל עצום פרץ והציף את מבואות האולם. צעירים טיפסו לגג מסדרון האולם פתחו את חלונות הזכוכית, הושיטו את ראייהם לעבר האולם. האוינו מבעד לחלונות לקונצרט לפסנתר ותזמורת לרחמיניוף.

סמל במדי צה"ל שטיפס והגיע אל אחד החלונות נשען על קיר הגג, דפדף בפרטיטוריה, הגיע ידיו בהתלהבות מנצחת למשמע צלילי הפסנתר והתזמורת. לפתע שמשטה הו פרטיטורה מידיו, נפלה למטה, לבין ספסלי האולם, הבטה בשכמו של אחד היושבים שהסתכל בה במבוכה. "מה זה?" שאל את אשתו. העיר שכנו: "אוהבי המוסיקה האמיניים נשארו בחוץ."

מסדר כבוד, בן שתי שורות אנשים מקבילי, לוח, ניצב אחר הקונצרט, מפתח היציאה של חדר ההלבשה של רובינשטיין עד למכוניתו. הוא עבר בו לקול תרועות נלהבות, נכנס אל המכונית שהובילה אותו למסיבת פרידה ב-בית הקפה פילץ. הארץ מוצפת כשרונות מוסיקאליים צעירים, הכרוי שם רובינשטיין, שחנך באותו מעמד קרן בת 10000 דולר, שחסייע לאותם הכשרונות בקידום הקריירה המוסיקלית שלהם.

סרטים

בת אוגריידי החמודה

הדמות ההיסטורית האמתית האחת בסרט זמר בת אוגריידי החמודה. המתרחש בניו יורק של שלהי המאה הקודמת, הוא מלך הב' מה הזעירה דאו, טוני פאסטור. אולם גם דמותו בבצוע גורדון מאקריי אינה יותר חיה מאשר תפאורות הנניר הצבעוני המ' קשטות את הסרט. נוסף לכל, בוקעים משפ' תיו של מאקריי וחבריו השחקנים כמה מן השטויות ההבליות ביותר שנשמעו מעל הבד. כמובן שסרט מוסיקאלי יכול להתקיים גם מבלי דמויות ברות-שכנוע ולמרות שיח של טפשות. אולם המפיקים השתדלו להוביק כאן עלילה רצינית למדי. תחת לעזור למוסיקה ולרקודים, התסוכת רק מסרבלת את כל העסק.

אלמן אירי (גיימס בארטון) מנסה למנוע בעד בתו (ג'ון הייבר) מעלות על הבמה, משום שאמה, הכוכב המפורסם רוני אוגריידי, הקדישה את חייה למשחק, מהה בדמי ימיה. אולם ג'ון היא בדעה אחרת, ובעזרת ידידים, ביניהם ס. ז. סאקאל, היא מצליחה לעשות רושם מסוים בעולם התיאטרון של ניו יורק. התסוכת נוצרת כאשר ג'ון נחשדת בה' ריון. למעשה, האשה בהריון היא אחותה (מרשה ג'ונס) הנשואה בסתר. תסוכת נוס' פת: מריבת אוהבים הוליבודית בין ג'ון לגורדון.

אלמלא הראתה ג'ון הייבר את כוחה כז' מרת'רקדנית בסרטים אחרים, היה כדאי ליעץ לה — לאור הישגיה בסרט זה — לשמוע ב' קול אביה, להתרחק מן המשחק.

ספור לואיז'אנה

הבמאי רוברט פלאהרטי, למרות שהיה אחד מאנשי הסרטה האמריקאים הגדולים, לא היה איש הוליבודי. הוא היה אחד ממשוררי אמ' גות הבד, ובעיר האגדית, אך הפרוואית, ה' שירה מוצאת את ביטויה היחיד, כמעט, ב' סרטי טכניקולור.

פלאהרטי הרחיק את מצלמתו מן האולי פנים ותפאורות הבד, הקרטון והבנס, אל שלגי הצפון (גאנזק) איי הדרום (סואנה), גורדייה השחקים של ניו יורק (אי בעבור 24 דולאר). מערבה של אירלאנד (אנשי האי אראן), לבה של אנגליה (בריטניה התעשיתית), מרכזה של ארצות-הברית (האדמה), ג'ונגלי הודו (ילד הפילים). את סרטו האחרון (פלא' הרטי נפטר השנה; העולם הזה 720 צילם באזור הדלתה של המיססיסיפי במדינת לואי זיאנה. זה היה צריך להיות סרט עובדתי או דות מפעלי חברת הנפט סטאנדרד-איל, אשר מימנה אותו; התוצאה הייתה: פואימה קול' נועית גדולה, אחד הסרטים החשובים של ה' שנה הואת וכל שנה אחרת.

המספר האינסופי של גלגלים, מגופים, ממס' רות, חלונות, רצועות, שרשראות, צילינדרים, צנורות, מנועים, רואה בה אחת למלחמה הגדולה, מתייד עמה ועם הפועלים הכליכר' לים המניעים אותה. אחד הקטעים הטובים ביותר הוא הפעלת המכונה הגדולה. מאז הראה צ'אפלין בזחניס מודרניים שלו את צדה השני, השלילי, של המכונה, לא ניתן ניתוח קולנוע נהדר כל כך למערכת התנופה הגדולה.

הסרט הוא שורה של אפיוזות מעין אלה שאין ביניהן אלא קשר עלילתי רופף, אולם הכל מוגש בכשרון ואהבה רבים ביותר. אולם מוסיקה (וייגיל תומסון) והצילומים (רי' צ'ארד ליקוק) מצטיינים במיוחד. אולם פלא' הרטי הוכיח שהוא לא היה רק בעל חוש ראייה ומקצב קולנועיים, אלא אף כמאי של שחקנים. הוא הוציא ממשתפי הסרט החוב' בים (בודרו בן ה12, ליאונל לה'בלאן, פראנק הארדי, ק. פ. גרין) משחק'לא-משחק, פשוט, עדין, מתקבל-על-הדעת.

ספור לואיז'אנה אינו קל ביותר לראייה, כי חוד מפני שהוא חורג כל כך-מן המקובל וה' שיגרתה. אולם שום חובב סרט טוב אסור לו שיחמיץ אותו.

שעת האפס

שעת האפס הוא תרגום לא נכון למונח תעופה שפירושו שונה לחלוטין. אבל זוהי כמעט המגרעת האחת שיש למצוא בסרט רציני, משכנע וממתח על יחסים אישיים בת' נאי מלחמה.

יחידה בחיל האוויר האמריקאי השמיני, ה' עוסקת בהפצצות-יום על גרמניה, עומדת בפ' ני התמוטטות מוסרית, משום שמפקדה מת' חיל דואג יותר לאבידות בנפש מאשר לתור' צאות הצבאיות של ההפצצות. גנרל בעל מרץ (גריגורי פק) נשלח לתקן את המצב, והוא משליט סדר, על ידי דרבון אכזרי כמ' עט של פקודיו ומשמעת חמורה ביותר. אבל הוא מבצע את המשימה במחיר התמוטטותו הגופנית והרוחנית.

זהו סרט ארוך, המגיע אל עומקו של הגור' שא דרך תמונות קצרות שכולן עושות רושם אמיתי ביותר. בהופיע פק על הבד, המקצב נעשה מהיר יותר, עד השיא, שהוא אחד הק' טעים הבודדים בסרט בו נוטשת המצלמה את צריפי הפח של השדה, מתעופפת מעל לגר' מניה עם המפציצים. תמונה זו עשויה, כר' גיל, משעשנו של תמונות קרב אמתי וצילומי אולפן, היא חורגת מן המסגרת הכללית של הסרט והבעיות האישיות שלו, ואף על פי שיש בה מידה של מתיחות ועניין, למעשה, היא מחלישה את הסרט.

סטייה זו, ועוד אחדות פה ושם, עושות את הסרט פחות ממה שיכול היה להיות אילו

שיא. יש לציין במיוחד את דין גייגר בתפקיד של שליש לאירוחם ואת גרי מריל, כמפקדה הקודם של היחידה.

נצחון הלאטינית. ייתכן שאלמלא הי' תה הלאטינית מנחילה לסטודנט הצעיר לרפר' אה גרגורי פק תבוסה ניצחת, לא היה הבד זוכה באחד משחקיו הטובים ביותר. אביו של פק, רוקח בעיר קטנה בקאליפורניה רצה שבנו ישא את התואר דוקטור ושלה אותו אל המכללה הקרובה, בה הראה הבן יותר כושר בקבוצת הראגבי מאשר באולם ההרצ' אות. בעצם, היה זה רק המשחק שהצמיד או' תו אל פסל הלימודים; כיוון שנפצע ולא

מיכאל אשרוב, שמואל סגל, יצחק ברוקמאיר (ה'רחק בערבה')

יכול להמשיך להשתתף בקבוצה, עזב את ה' מכללה, נדד לניו יורק לעשות שם לעצמו ב' כרך הגדול. מלאכותיו היו מרובות ומגוונות, בין הש' אר, שמש סדרן בתערוכה הגדולה באותה עיר, היה מדריך לתיירים באחד מגורדי השח' קים; אולם כל העבודות הללו לא קרבו אותו אל תכליתו החדשה: להיות שחקן.

הוא נדד אל עיר רחוקה, אביג'ונדון במדינת וירג'יניה, אל "תיאטרון החליפין". זה היה מוסד מיוחד במינו, ליד תקופת המשברים באמריקה; לאכרים היה עודף של מזונות, השחקנים היו רעבים, כסף לא היה לא ל' ראשוניים וכמובן שלא לאחרונים. ב'תיאטרון החליפין' היו משלמים בעד כרטיסי הכניסה במצרכי מזון. כמובן שהתיאטרון שגשג, ופק למד בקבוצה זו של צעירים בעלי מרץ את חורת המשחק.

כאשר ראה את פק במאי התיאטרון גאתרי מקלינגטיק, החתים אותו על חוזה, שיתף או' תו בסבוב שערכה אשתו, השחקנית הידועה קאתארין קורגל. פק נדד על פני ארצות-הב' רית, הופיע במחזות רבים, אולם שם לא רכש לעצמו לפני שחזר לניו יורק, הופיע במספר מחזות שהיו כשלונות, אבל שהוציאו לו מר' ניסים עד כדי כך שמפיק הוליבודי החתים אותו על חוזה להופיע בסרטים.

סרטו הראשון, ימי התהילה, היה כשלון, אבל לגבי פק היה זה נצחון; מכתבים רבים זרמו אל האולפן. החובבים רצו לראות את הבחור שהחרח, גבה-הקומה ועמוק-הקול ב' סרטים נוספים.

מא הופיע פק במספר דראמות הוליבודיות מפורסמות. משחקו הטוב ביותר — עד שנת האפס — היה דווקא בסרטו הפחות ידוע, האיש מאקומבר.

בקצרה

ארבעה בני-פ'. ארבעה מ'צ, רוסי אנגלי, אמריקאי, צרפתי, מנסים להושיע נערה וינאית השרויה, ביחד עם בעלה, בצרה גדו' לה. ויקוק לינדפורס, יוסף דיין, ראלף מיקר, פולט דיבו.

אופקי התהילה. סרטו המלחמתי הרביעי של הבמאי לואר' (במערב-אין כל חדש) מ'ילסון מנתח את האנשים מהם מור' כב פאטורל אמריקאי על אי הכבוש בידי היפאנים. ריצ'ארד הידמארק, רגינאלד גארדי נר.

עמק האושר. סרט-זמר עליו אודות להקת שחקנים צעירים המנסים את כוחם, ומ' זלם, בכפר-תיירים קטן. ג'ודי גארלנד, ג'ין קלי, אדי ברייקן, גלוריה דה-הייבן, מיל סיל' ב'רס.

חבורת נוער מתלבטת

אי שם בערבה, 47 ק"מ מצפון לאילת, יושבים שלושה צעירים ישראלים ועולה חדש אחד, עובדים מעט ומתלבטים הרבה. לכושר ההתלבטות שלהם אין כל גבול של זמן: הם קמים בשש בבוקר ומתלבטים, הם מאזי' נים לסערה מתקרבת ומתלבטים, הם מת' לבטים במקום לישון בלילות.

על מה הם מתלבטים? בעיה נוראה, מוע' זעת, עומדת לפנייהם: האם על מרים לחזור לקיבוץ, צפונה, או להישאר במקום? מרים עצמה (היא שושנה רביד), אינה מק'

מיכאל אשרוב, שמואל סגל, יצחק ברוקמאיר (ה'רחק בערבה')

לה על ההתלבטויות. להיפך. לוא היתה חנה רובינא נתקלת בגדוד שלם של מאהבים שיקספיריים שאיבדו עצמם לדעת, לא היתה זועקת זעקות מרות יותר מאשר צעירת-קי' בוז' בלונדית (ותמונה) זו, שתברה מת מזמן. אך גם מרים ההיסטרית אינה מתלבטת יו' תר מאשר יונה (שלמה בר-שביט), בן המשק' בעל העקרונות הנעלים והפראזות השוטפות, השוכח את כל העקרונות (אך לא את הפרא' זות) כשבאה חברתו חנה (מרים זוהר) ומס' תכבת בעסקי אהבה (אפלטונית למדי), למורת רוחם של דן (מיכאל אשרוב) חברו, המתלבט בדרך כלל בפניה כשארגופיו קמוצים, וג'ורא (שמוליק סגל), המפליט בין התלבטות להת' לבטות דברי חכמה נוספים.

בבית-משוגעים זה של טיפוסים מתלבטים ישנו גבר אחד: רסקין (נחום בוכמן). לרס' קין יש ייעוד בחיים: יש לו פילוסופיה: להג' ליהודים אין דם, גם לישראלים אין דם. מהג' חה זו, הנראית בנסיבות אלה מוצדקת למדי, הוא מטיק מסקנה: יש להקים עם חדש ב' גב. אין להתפלא על כך שחנה הקטנה, אחרי דיאטה ממושכת של יונה ושות', מתאהבת ברסקין זה. אולם רסקין מעדיף (אולי בצדק) את אהבת מכונתו, שאינה היסטורית, ואינה מתלבטת, וגם עובדת לפעמים.

תסביך התסמיכים. קשה להבין מה הגיע את אהרון מגד, הצעיר החינור' והרוח, אחד המספרים הטובים בקרב הצעירים, לכ' תוב מחזה זה. מוסר ההשכל היחיד הנובע מיצירה זו הוא: הדור הצעיר כולו אינו אלא ערמה של סמרטוטים, והיחיד שעוד ש לו מעט דם בעורקים הוא גבר בן 50, איש העליה השנייה.

דומה שמחזה זה, ממש כספרו של מידד שיף (ראה ספרים), נהנה חלק של ריאקציה נפשית גדולה. מאז התחלת מלחמת-העצמאות סבל הדור הצעיר מתסביך של עליונות. יונה' ד'מרים של או היו צעירים גיבורים, שזללו כדורי סטן לארוחת בוקר ופגזי מרגמות של טרי אינץ' לארוחת הצהריים, מיגרו כמה גדודים אויבים בהיסח הדעת והקימו איוז מדי' נה בשעות הפנאי.

אחרי נחשול זה של הולכים בשדות ומס' תובנים בערבות הנגב, החל נחשול הפוך. במקום תסביך העליונות בא תסביך הנחיתות. הדור הצעיר אינו שווה במאומה, המעטים ה' טובים הם דווקא הקונים (שקוראים להם סיומ' קה). הקו השווה בין שתי האופנות הוא שיו' גה'ד'מרים, אנשי הפלמיח והקיבוץ בעלי ה' בלוריות המתנופפות ברוח, נשאר ריקים וט' הורים מכל עומק. הקו השווה השני: שאין להם כל דמיון למציאות.

* בדרך לאילת — ההצגה שרגא פריזמן — הצייר מרסל יאנקו — הבימה.

ג'ון הייבר (בת אוגריידי החמודה)

היה יותר מרוכז ושלם עם עצמו. אבל, בכל זאת ואף עלי-פיכין, שעת האפס הוא סרט בעל משקל ורמה גבוהה ביותר. התחריט (מאת סיי בארלס וביירוץ לאי, הבן) חזק ומרוכז ביותר, הבמאי הנרי קינג עשה מלאכה נקייה, אבל לא מספקי נקייה, ב'יתוח בחלק השני, בו נוטה הסרט לחזור קצת על עצמו ולהתמשך בעצלתיים.

פלאהרטי היה איש הטבע, וגם ספור לואי' זיאנה הוא המנון לטבע ולאדם הניזון עליו והלוחם בו. כאן נוטשה המלחמה בשני שדות' קרב מקבילים ובמאצעים שונים. לוחם בטבע בצורה הפרימיטיבית ביותר (בעזרת קמיע), בין השאר, הילר יוסף בודרו, בן למשפחה צרפתית עתיקה, מתושביה הראשונים של ה' מושבה הצרפתית לשעבר, המתגורר עם ה' ריו בכיתה עתיקה ובודות בנינג'ל הירוק. לוחם בטבע גם המקוד הצף הענק שהובא ממרחקים לגרד את בטנו של הנהר, לבקש בו נפט.

הילד נתקל במכונה הגדולה, מתפעל מן העולם הזה' מסי' 737

כדורגל סיימם בפלטה שבדית

השבדים פתחו בהפתעה וסיימו בהפתעה. ההפתעה הראשונה ארעה כאשר כבשו את שערו של הפועל תל-אביב שלוש פעמים תוך שש דקות. כתוצאה ממשחק המיוחד והנאה של מכבי תל-אביב חלה הפתעה שנייה כאשר השבדים נפגעו מהלם והפסידו 3:2. אך לסיום לא ביישו שחקני הגביע השבדי את הפירמה וניצחו בצורה משכנעת, 5:0.

מה זה כדורגל? מומחי כדורגל סברו מראש שהשבדים יפרעו את חובם ברביית דר- בית, לעומתם ניבאו אחרים שהנבחרת (הת) קפה של מכבי, הגנה של הפועל) תרביץ להם לפחות חצי תריסר שערים.

אך הצירוף של מכבי והפועל לא עלה יפה והקהל, שהקיף בתורה חיה את חלקת הדשא המבוקה בקרני השמש, התפרץ יותר ויותר. כל כמה דקות גיעו צופים נוספים ובעלי הכרטיסים ששילמו במטב כספם הוכרחו לו"תר על מקומותיהם למסתננים שביניהם לא חסרו משפחות שלמות; עקרת בית בולגרית אפילו הביאה עמה את שני ילדיה בני השנ"תיים על ורועותיה. בעלה שמר עליהם פן ייפגעו בדוחק, הסביר: "אני רוצה לראות מה זה כדורגל ואיפה אני אשים את הקט"נים?"

ההתלהבות הצטננה כאשר המחצית הרא"שונה נסתיימה בתוצאה מאופסת (0:0) למרות שרידל, החלוץ המרכזי הגבוה והחסון של מלמו, סיכן את שערו של יענקלה חודורוב מספר פעמים.

מבצעי הקלוב הישראלי לתעופה הפיגור ב"מקצת את שעומם של הצופים כששלושה ממטוסיו פורו כרוזים לבנים שקשטו את המגרש. אך גם ירייתו של שלוש הרקטות הצבעוניות להכונת המטוסים ברצו להעיק טיסנים לא המריצו את מלמו שחכתה, כנר"אה, למחצית השנייה.

החמישייה ערכה פוגרום. כאשר הושלכה דממה בין 20000 הצופים עם שריקתו של השופט, סרן קמ שניידר (שנער ב"שופטי הקו מרקוס ויונגרמן), לתחילת המחצית השנייה נגח רידל בדקה השמינית בראשו ופתח בסדרת השערים.

הנבחרת התל-אביבית טרם אבדה את ידיה ורגליה אך כבר שכחה את ראשה. מלמו הפך אדון על הכדור ופיטם את הנבחרת בפלטה שבדית שהוכנה ברצו האחרון. תוך עשר דקות הוכרז חודורוב להוציא את הכדור משערו שלוש פעמים ועמידתו הבלתי יציבה הורידה את הרוח הקרבית של קבוצתו. חמישיית החלוצים השבדים ערכה פוגרום

אתלטיקה קלה השלישייה המוצחת

עונת האתלטיקה הקלה במכבי חיפה נפ"תחה באיחור בגלל טיור ההשתלמות של קורט מרקס, מאמן המחלקה, באירופה, מ"מנה שב רק בסוכות. לאחר כמה שבועות של אימונים (לדברי המתאמנים: שפשוף הגון לפי השיטות החדשות שבאירופה) נת"אפשר לאתלטים להפגין את הישגיהם בתח"רות פנימית.

אם כי מספר המשתתפים, ובעיקר המ"ש"תפתות, לא היה רב, היו הישגיהם טובים וביחוד הצליחה שלישית הבנות ריקה, אלונה ורד, בנות ה-15, שהעמידה בצל את כל המשתתפות האחרות: הטובה בין השלוש הייתה רבקה (ריקה) משולם שקפצה למרחק 4.79 מטר ורצה במגרש הזפת 60 מטר ב"8.5 שניות. אלונה שוחט ניצחה בקפיצה לגובה (1.27 מטר) והגיעה ב"60 מטר אחרי ריקה ב"8.7 שניות בעוד שורר פרידמן הייתה השניה בקפיצה לגובה והראשונה בזריקת דיסקוס. ובכך השיגה השלישייה הכרמליסטית את כל המקומות הראשונים בין הנערות.

כדורסל

סיים המשחק האינטליגנטי

רבים נכנסו למגרש הכדורסל של מכבי תל-אביב כיון שנתרה עוד שעה להתחלת ההצגה בקולנוע אוריון הסמוך. אחרים הש"תעממו מכדורגל ותחליטו לראות את משחק הידיים. אך כולם נמתחו כל כך עד שיתירו על ההצגה ושמתו על השינוי.

"משחקים נורא מהר!" הפנישה בין שתי הקבוצות נותנת הטון בכדורסל, מכבי תל-אביב והפועל חולון, הפכה סיוט לחובבי כדורסל פשוטים. בתחילה היה הכל טוב ויפה שעה ששתי הקבוצות חייכו בלב"ביות אחת לשנייה והשחקנים היריבים, המ"שחקים יחד בנבחרת הצבא העומדת לצאת לתורכיה, החליפו ביניהם מספר בדיחות צב"איות.

המארט, מכבי, קבע לשופט את מרדכי (בו"ניה) שפרלינג והפועל שלא הסכים לכך, הע"מיד מצדו שופט שני, את השחקן הצעיר דוד הייבלום. מרוץ הנקודות התחיל ביתרון לחר"וונים (1:9) אך שחקני מכבי לא נפלו ברוחם ואברהם שניאור צעק לחבריו: "מה נבל"תם? כל אחד חייב לשמור על יריבו ולא להתחשב בשום דבר!" יהודה (קנבוס) ויג"ר לא שלט ברוחו, השיב: "אבל כל משחקים נורא מהר!" לבסוף תפסו המארחים את הח"מות החולוניות ושיגו את יחס הנקודות ל"11:12

"חולון לחולות!" וחובבי הפועל לא שתקו אף הם, ענו במקהלה: "שופט, הביתה!". השחקנים לא ניסו לתפוס את הכדור, חיפשו הזדמנות לפגוע בשחקן יריב כאשר השופט לא הביט. במקום משחק נכח הקהל, שמנה כ"1000 איש, בהתכחשות ספורטאית, בה היה הכדור, שלעתיים רחוקות הוסבה אליו תשו"מתלב, הנציג הספורטאי היחיד.

לבסוף החלה המשחקית מוצחת על המש"חק ומעצבת את השחקנים. התחרות הפכה מרוץ מטורף בין שני השופטים. שפרלינג ממכבי ראה רק את הפועל ושרק על מנת

טניס שולחן

דבר פעוט: הכנה

20 שחקנים צעירים מאגודת מכבי-הצפון ניסו כוחם להרכבת הנבחרת של הטיניף. יצחק רוטבלום, הרוח החיה של הפינג-פונג במכבי-הצפון ערך את ההגרלה והעלה את ברוך גולדשל (17), אורי ניר (17), מנחם הס (16), בן מאמן הכדורגל של בית"ר תל-אביב ורמי שמיר (16), אחי מפקד חיל האוויר החולה, אלוף שלמה שמיר.

מקום זה נועד לתמונה שלא צולמה בשל כריזמות של סדרני הפועל שהיכו את צלם העולם הזה ומנעו ממנו את הכניסה למגרש האינטריוו ביפו ביום ג' 4.12.51.

היריב הראשון למכבי-הצפון הייתה קבוצת מעייץ-ברוך שנוצחה 5:1. הקרב המעניין ביותר נערך בין אורי ניר לאורי (ארלה) ברוידס.

אוהה תוצאה, של 5:1, הושגה גם בתח"רות עם הפועל פתח-תקוה, למרות שהפתח"תקואים הופיעו בנבחרתם החזקה ביותר (אליהו חדה, מתתיהו גורי ומנחם אגנשטיין). **באמצע המשחק, חושך.** אולם כאשר החלו הנערים מתחרים באופן רציני התחילו גם הבוגרים לחקותם. הם חיפשו יריב, אך לא הצליחו למצוא בקלות יתירה קבוצה שתסכים לתחר עם מכבי-הצפון.

לבסוף הסכימה קבוצת ימקא (מועדון הצ"עירים הנוצרים) ירושלים לתחר באולמה אשר בבניינה המרוחה.

כשהתאספו בתשע בערב למעלה מ"200 איש לצפות במשחק והזוג הראשון, ורדי ארטיין, החל משחק, כבה החשמל והקהל, יחד עם השחקנים, ציפה משך שעה לחסדי חברת החשמל הירושלמית.

המשחק המעניין ביותר נערך בין ורדי לפייניברג שהזכיר במשחקו המצויין את תקו"פת וזהרו. אך בסיכום ניצח מכבי 3:2.

כאופק, נסיעה. "מה פתאום החלו כולם משחקים טניס שולחן?" שאל כדורגלן אחד. "כל השנה הם אוהבים את המשחק אך יוש"בים בבתי-קפה!" חברו לא פקפק, ידע את התשובה: "כנראה יש נסיעה לחיץ-לארץ באופק!"

אותו חבר לא טעה. העתון ההודי אינדיאן ניוז הודיע כי ישראל גרשמה לאליפות העולם בטניס-השולחן שתערך בפברואר בכומביי. רישום זה מחייב את הישראלים לדבר פעוט: הכנה.

אולם השחקנים סבורים כי דרושה גם הת"ערכות בשדר החוק, כדי שלא יישנה האינ"צידנט שארע באליפות האחרונה בינה, אוס"טריה, בין המשלחת הישראלית למצרית.

כשעלה בגורל המשלחת הישראלית להיפגש עם המצרית לא הפיעו המצררים והחולט על ידי הקונגרס הבינלאומי לטניס-השולחן שאם המצררים לא ירצו לשחק להבא נגד הישראלים יוצאו מהתאחדות הבינלאומית לטניס-שולחן ולא יוכלו להשתתף באף מפעל בינלאומי.

להוציא את שחקניו, כאשר השריקות נתרבו החליט הייבלום מהפועל כי אי אפשר להסתפק בהוצאת שחקני אגודתו בלבד והתחיל גם הוא שורק.

כשהכל צועקים על הכל נשמעה לפתע צע"קה מולחן המזכירות: "דב (דולק) פרוסק"עצר את השעון כדי להאריך את המשחק!" אך שפרלינג השתלט על המהומה והכריז על התוצאה הסופית של 48:37 לטובת מכבי.

קהל הריע למכבים, צעק בוז לשופטים וצחק לחולונים (הם עזבו את מכבי תל-אביב וקבלו שיכון מהפועל בחולון ולמרות כל זה הם עוד מפסידים!")

כדוריד

הגביע נשאר בבית

מגרש הכדורגל של מכבי רחובות הוקטן כדי להפגיש קבוצות כדוריד לתחר על הגביע שהיה בידי מכבי תל-אביב בשנת 1946 אך הופקר בינתיים כיון שרוב שחקני תל-אביב נדדו לרמת-גן בהשפעתו של ברוך חפק, מו"רה ההתעמלות שגדל על מגרשי מכבי תל"אביב.

הגביע, שהוקדש לזכר חללי מכבי רחובות, צבי גוטליב ואליהו אליאב, הועמד על שולחן עטוף דגל הלאום ורבי-סרן מירון אברמסון התחיל מנצח על המלאכה כשמשחק הכדוריד הישן וכה לתחרויות בוק לאחר הפוגה ממ"שכת מאז המכבייה השלישית שהופרע פע"מים מספר בלבד.

עד חודו של תער. ההגרלה בוצעה ב"שקט וקבוצת הגדר התיצבה מול עמל א", הקבוצה היחידה המקיימת אימונים סדירים בכדוריד. הגדר לא התכוונה למשחק כיון שהיא מורכבת מחברים לבית-קפה, קולנוע ונשפים המשתייכים להפועל, מכבי צפון ו"ברית-מכבי-עתידי שאימוניהם הם עיוניים בלבד בהערך מגרש ותלבושת. שם הקבוצה הוא ירושה מימי התאספותם כילדים ליד הג"דר ברחוב גורדון פינת דיונוף, תל-אביב.

הגדר ניצח על חודו של תער (4:5) וטיפס לחצי הגמר. אותה שעה הצליחה קבוצת רחו"בות א' לגבור על רחובות ב' (6:9) ולנצח לאחר משחק חריף ועשיר בשערים על רמת"גן א' (4:10). הגדר הספיק לנצח את רמת"גן ב' 2:3 ולהשאר לגמר עם מכבי רחובות.

למרות שהכוחות היו שקולים החליט מכבי רחובות לשמור על גביע חבריהם החללים בביתו. אך הגדר ניסה להביאו לתל-אביב למ"רות שאין לו מועדון כי בהעדר גביעים טרם עלתה בעיית המועדון.

המחצית הראשונה הביאה ליתרון המארחים (3:6) שנושאר כתקפו, בהכפלת הנקודות, גם עם סיום המשחק (6:12). שוער הגדר, יצחק (ציץ) סובל, עמד אי-אונים לנוכח שפע תות"חני רחובות וכך ארע שכאשר שבע הקבוצות עמדו למסדר נשאר הגביע ברחובות.

אלונה שוחט ורבקה (ריקה) משולם האחזרות הועמדו בצל

ההיסטריה בקרב הנשים והבנות שנמצאו בשפע על המגרש הלכה ורבתה: "אמרתי לו שכדורגל אינני מסכימה שישחק כיון שאו יאמרו לו שיש לו שכל כרגלים, אבל כדורסל זה משחק אינטליגנטי", הסבירה נערה חלו"נית תמודה לחברתה בהתלהבות. בינתיים החליח המשחק מזכיר את תחרות הבוקס שנערכה לפני שלוש שנים: היכו כפונים, בידיים ובעלעות. **"שופט, הביתה!"** כאשר התוצאה השתתה (16:16) החלו אוהדי מכבי צוחקים:

בקרב ההגנה התל-אביבית ואלמלא עבודתי המסורה של הרץ המרכזי הבלום, יצחק (אי"ציק) שניאור ממכבי, הייתה המפלה גדולה עוד יותר. כאשר שרק השופט לסיום המשחק וקבע את נצחון השבדים ב"5:0 רצו אלפי צופים מחוממים למגרש, נשאו את האורחים על הידיים. הקהל הרים את רידל על כתפיו ולא היה יכול, בגלל משקלו העצום, לשאתו עד חדר ההלבשה. הפטיר מאמנו האנגלי של מלמו, ברט טורני: "לקבלת פנים חמה כ"זאת טרם זכינו!"

טבלת הליגה הראשונה לכדורגל			
קבוצות	משחקים	יחס שערים	נקודות
הפועל פ"ת	5	1:15	9
בית"ר ת"א	6	5:17	9
הפועל ת"א	4	2:10	7
מכבי ת"א	5	5:21	7
הפועל חיפה	5	3:10	7
מכבי רחובות	5	7:12	6

זחמת מצרית בתיסודיה הממשלה לא מרשה

מחלה כרונית ששני הצדדים ינסו להתרגל אליה במרוצת הזמן.

גם כאשר הטילו לוחמים מצריים שלוש פצצות קטנות על בניין זיקוק קטן על גדת תלנת המים המתוקים לא ראו האנשים סביבה לשנות את דעתם: התקפות כאלה הן סימנים של המחלה אשר ייעלמו או יבודדו במרוצת הזמן.

אך האנגלים עצמם סברו אחרת. מאז התחילו המאורעות הראו רגישות מיוחדת לכל הנוגע לאספקת המים החיונית באזור המדינה וההתקפה על מכון הזיקוק הניעה אותם לתגובה נמרצת ביותר. הם החליטו לפלוש לכביש שקשר את המכון המנותק ע"י יוסי בים ערביים לכביש הראשי ושטח מרתם למצרים לא היתה כל התנגדות שהאנגלים יסללו עוד כביש. הדבר שפגע בהם היה החיטוב של האנגלים להרוס כפר קטן אשר דרכו יעבור הכביש.

זוהי בכל זאת ארצנו! התרעמו המצרים. לא ניתן להרוס צבא וזו להרוס את כפרינו! תגובת קהיר לעניין היתה חיפה ביותר: "אם האנגלים ינסו לסלול את הכביש בכוח, נשתמש גם אנחנו בכוח למנועם". הכריז פואד סאג אלדין, שר הפנים. "נתתי הוראות לי משטרה ולצבא להשתמש בכוח נגד הצבא הבריטי המנסה לסלול את הכביש".

משך יממה צפה העולם לצעד הבזע. היתה זו פעם ראשונה שהמצרים איימו להשתמש בצבאם נגד האנגלים ואילו מימשה את איומיהם לא היה ספק כי היו סובלים אבדות כבדות. נגד גודי הצנחנים המסתייעים בשריון כבד וחילי אוויר לא היו לצבא ולמשטרה המצרית חסרי-הציוד הכבד והסיוע האווירי (לפני צאתם, לקחו הטכנאים והמדריכים הבריטים חלקים ממוסרי חיל האוויר המצרי, ריתקו אותו לקרקע) כל סיכויים למנוע את סלילת הכביש.

ברגע האחרון הודיע מפקד משטרת סואץ כי הורה לאנשיו (על דעת עצמו) לא לנקוט בשום פעולה. "עד לקבלת הוראות בסלילת מקהיר". חיל ההנדסה הבריטי המשיך בסלילת הכביש כבדים מסוג צנטוריון הורסים את ביקתות החימר העומדות בדרך, אך קהיר שתקה. נסיינה להבהיל את האנגלים לא הצליחה.

תוך 36 שעות הושלם הכביש הקצר (כחצי ק"מ) שהושם תחת שמירה אנגלית קפדנית. לצדו נערמו עיי הריסות, וכר ל-50 בתים שעמדו שם לפני שנסלל הכביש.

אך בכך לא נסתים העניין. עוד עלבון הכביש צורב איימה ממשלת קהיר לגתק את יחסיה עם אנגליה. ברעש הפגנות החל ציר מצרים בלונדון, הספורטאי עבד אלפתאח עמר באשא ארוז את מזוותיו. הוא עשה זאת בצער רב כי הוא ידע האנגלים מימים ימימה מלבדו הביטו גם מצרים רבים על ההתפתחות האחרונה בצער רב. אולם הרסן משט מידיהם והם עמדו נבוכים מן הצד לגבי הממשלה החלו דרישות הקהל קובעות את המדיניות. והקהל דרש מלחמה באנגלים.

מכעד למסך החול שוב לבו הלהבות

השבוע הודרוה ישראל להחזיר למצרים כגמול מעשיה משך למעלה משלוש שנים. בהכנס האניה שמפוליון, הדרת צי הנוסעים הצרפתיים בים התיכון, נגמל חיפה עליו עליה שוטרים ישראליים, החרימו משטח הממושת המיועד לצבא המצרי ואשר נשא את תחובת חברת הנשק אורליקון השווייצית.

בהגיע האניה לאלכסנדריה נעצרה עליידי שלטונות הנמל שפתחו בחקירה לגלית אם לא היה קברניט האניה או איש צוותו אחר אים לפילת המטען בידי ישראל. אך העניין לא זכה, בכל זאת, אלא לכתורת משינה ב-עחונות המצרית והישראלית לפחית מזה בעולם. הכותרות הראשיות שוב היו מוקדי שות לקרבות הסואץ ולהפגנות הענק בטר הראן. אחר שככה של שבוע לבו שוב הלהבות יותר שאת.

בטהראן נעשה צעד אשר ניבאו לבואו זה זמן רב -- המפלגה הקומוניסטית, באמצעות ארגוני-משינה של סטודנטים, ערכה התקפה נגד מיק שהיה עד עתה שותפה, תבעה את סילוק מוסאדק מן השלטון.

תומכי הממשלה התערבו, פיתחו קרב רחובות רבי-ממדים ומוסאדק המשיך לאחוז ברסן. אולם כאשר, כמה ימים אחר כך, הציע הובק הבינלאומי להתערב בסיכסוך הנפס, הסכים מוסאדק. הוא הבין כי בפי מתנגדיו דרושה לו עזרה מן החוץ.

מצרים

הקהל דורש

אט אט החלו החיים במצרים חוזרים למסלולם. פועלים חזרו לעבודתם, כסטודנטים חדלו לעסוק רק בהפגנות, הממשלה הודיעה כי לא תרשה יותר יחידות לוחמים פרטיניות וההודעות על הסכמי שביתת-עובדים באויר הן יעלה השרו אוירה של המפרקות. מצרים וורים רבים השלימו עם הרעיון כי בעיניו הסואץ תהדול להיות בעיה בועת, התפוך

ככל בני אנוש

קוראת אלמונית פנתה ללאשה, סנדקו של מלכת-היופי, הביעה תמרון על-ידי כי מיכל הרצל, מלכת-היופי של ישראל, נוסעת, ככל בני-אנוש, באוטובוס הציבורי. תשובת היתון: הנסיעות במוניות עולות, בידוע, כי סכומי כסף רבים ומיכל אינה יכולה להרשות לעצמה הוצאות כאלה ולדבריה אף אינה רוצה בהן צורך מיוחד.

כשהופיע הזמר מיקדוש גפני במיוחד בכפר גליקסון שבשומרון, מילא בכך היתחייבות לפעילי מחתרת יהודיים מימי מלחמת העולם השנייה: כשנסתייע בשליחים ארצי-ישראליים שעלעו במחתרת בהונגריה הנאצית להצלתו הבטיח למציליו יוצאי הכפר, להופיע, באם יבקר בארץ-ישראל, במיוחד בכפרים, לי-השמיע בפניהם מבחר שיריו כרצונם.

הכנר הצעיר יפרח נאמן, יליד הארץ וחי-נין אנגליה, הצטיין בהופעתו המוסיקאית בי-שוכו ארצה למסע קונצרטים, אנוב עיתונאי בעל רגש לאומי: העיתונאי גילה כי בחלקה האנגלי של התכנית הודגשה העובדה כי נא-מן רכש לעצמו את הנתינות הבריטית, למרות היותו צבר.

לשאלות סקרנים הסבירה הפסנתרנית הי-כושית הייזל סקוט (ראה מוסיקה) את עיסוקיה החביבים: בישול ודיג. עד לפני שלוש שנים גם הרבתה (וחיבה) ברכיבה, אולם משמת האדם שלימדה, לראשונה בחייה, לעלות על גבו של סוס, הפסיקה לרכב.

הודש אחר פתיחת הפקולטה לשפה היהודית וניבויכריסטיה העברית מצא עצמו המר-צה דוב (קטרת צימקום) סרן, עם תשעה תלמידים בלבד, כולם דוברי יהודית. שאל המרצה: "מה יהיה אם עולה עיראקי ירצה להצטרף יום אחד לפקולטה? טרם הקימונו מכון ללימוד הלשון היהודית". אולם הוא עצמו מצא חסרון נוסף, החל לומד לאדינו, לשון הגשורה בפי היהודים יוצאי-ספרד, כדי לא להתמייך את ההזדמנות להבין את הרצאת הפקולטה ללשון לאייתו באם תוקם.

מועדון אלהמברה שבעיר גראנאדה, ספרד, שחבריו מתמחים באיסוף בולים וחפצים בעלי חשיבות היסטורית, פנה לדוד בן-גוריון בבקשה לקבל את אחת מגבועותיו המשוב-שות. כיוון שההזדמנות המקובלת להבישת מנבעת עליידי ראש הממשלה היא בתפלת יום העצמאות בבית-הכנסת ישרון, ארעה שלוש פעמים בלבד והגבעות טרם בלחה נענה המועדון בשלילה.

אתה אפס!

הראשון מבין 150 עבריני-התנועה שנעצרו עליידי משטרת תל-אביב, בעוברים, כהולכי-רגל, על חוקי התנועה השונים היה בני-מחרש"ק, קצין התרבות (והמרגמה) של חטיבת הראל וגדוד הפורצים הפלמ"חיים שגינה (ולא הצליח) לכון את התנועה של משורייני הראל, בקיץ 1948, לפי ההוראה שציווה לרשום על חרטומיהם: "המטרה -- רבת-עמון!" אפילו שלמה לביא הח"כ המפא"י ה-

יפהפיה מיכר הראה התקציב לא מרשה

צנוע מעיני-חרוד, שהחל מתמחה, בשלוש ה-שנים האחרונות, בענייני משק, כחבר ועדת הכלכלה של הכנסת, החליט להודות באי-פולציה הוזהרת: כח"כ שהתנגד לגובה מש-כורות הח"כים נהג להחזיר, מדי חודש, 20 לירות לאוצר המדינה. אך מאז היבחרו בש-נית, לכנסת השנייה, צמצם את הסכום הי-מותור, העמידו על 10 לירות.

ערה מימון, הח"כית המפא"ית הידור עה כשותפתו של שלמה לביא בהתנגדות לגובה המשכורות של הח"כים וכאחות מי-שהיה שר הרוח, הרב יהודה ליב הכהן מימון, נתפגה לעיסוק אחר, הגדרתם הי-רכית של הח"כים: בין סבך קריאות-הברי-ניים בכנסת, קראה לעבר מאיר זילבר, ח"כ מק"י: "אתה אפס!"

סיפר אדעזר שכטר, ראש מועצת פור-עלי תל-אביב, שנהל את משלחת פועלי הנמל, שסיירה בנמלי שבדיה, הולנד, בלגיה ואיט-ליה למסע לימוד והשתלמות: "בשעברתי ליד גן-פירות שבדי ראיתי ילקוט תלוי על הגדר שנשא שלט: ליל! למה לך לשפס על העץ? אם חשקת בתפוח, קח מהילקוט הי-זה!"

כאשר חבר מועצת עיריית חיפה, נציג מפ"ם יוסף קושניר, מתח ביקורת על רכישת המכונית המהודרת עבור ראש הי-עיה, השיב לו אבא חושי: "לא איכפת לי לרכב על חמור אם זה לא פוגע בכבוד העיר".

שעה לפני המריאו לארצות-הברית נמצא מהגל משרד האוצר ויועצה הכלכלי של הי-משה, דוד (דוליק) הורוביץ במכיבה שנערכה לכבוד עליידי הוצאת שוקן לרגל הופעת ספרו, בשליחות מדינה נולדת. המת-אר את חבלי הלירה של ישראל, ערב 29-לנובמבר 1947 בלייק-סנסט. אמר גרשם שוקן, עורך הארץ: בעוד 20 שנה יכתוב הורוביץ ספר חדש, בשליחות החבית הדנאי-ית. בכך רמז לאגדה היוונית, לפיה נענשו הדנאיות על-ידי האלים למלאות חבית חסי-רת תחתית מים. הכוונה הברורה: הבית הי-משק הישראלי שמילאה מיליארד דולר, שי-עברו דרכה כאילו חסרה תחתית.

36 עי: דרד; 39 נר; 40 סה; 41 צמד; 42 נימה; 44 כסף; 46 סמוי; 48 מרקחת; 50 פרוכת; 51 אגודל; 53 חג; 54 בת; 56 כה; 57 וז; 58 רפה; 60 נעילה; 62 הזו; 64 רמה.

פתרון צלבך התנועה

רוב הקוראים יגלו את המשפרות החוק, לא מצאו את התמונה האחת בה איני הפרת חוק -- תמונה מספר 1. המתארת את רכיבתם זה ליד זה של שני רוכבי אופניים המותרת לפי החוק.

פרסי ספרים לפותרי תשבץ 92

מירה גלור, צה"ר; אריה קלי, ת"א, שד"ר; 40; ע. ש. נדרה.

פרסי ספרים לפותרי תשבץ 33

צבי אפשטיין, ת"א, שדרות תל"ם; שרה בר, נדרה; אברהם מזרחי, ירושלים, מהנהגיהתורה.

Table with 10 columns and 10 rows containing numbers and symbols for a crossword puzzle solution.

תשבץ 95

ערוך עפ"י מתכנת הכתיב העברי המלא (מאוזן: 1) פלהבת; 4) איוב; 6) זחמה; 10) מעצמה במרחב בימי קדם; 11) תכונת הנומי; 18) רטוב; 14) מלת נמוס; 15) אציל סיני; 17) תאנה טרם הבי-שלחה; 18) נקרא גם רעואלי; 20) מאכלה נזווה; 23) נהר במזרח-אירופה; 25) אילי; 27) דל; 29) כי יוד-על כם; 30) טיבו; 32) יחידה צבאית; 35) נצבו כמו... נולדים; 36) מלת קניו; 37) רוב של שני פלוישים; 38) בנייה; 41) פרוה; 43) מאבני החושף; 45) אות האלפאבייתא העברית; 46) קבוצה בת י"ח בשרון; 49) תואר תורכי; 51) נבורה לאומית; 53) כה; 54) מרכב ממימן וחמצה; 55) שקט; 56) נקי; 57) ספור שהלכו מציאות ורובו דמיון.

פתרון תשבץ 94

מאוזן: 2) עילי; 6) כרם; 8) כמבוק; 10) להם; 12) דב; 13) כר; 14) חי; 15) פד; 16) שמואל; 18) מנילה; 19) מעברה; 21) רותם; 24) בוז; 25) מניב; 28) מבט; 30) סס; 31) חי; 32) בני; 34) נס; 35) מקה ישראל;

איש בין הקווים

שמעון צהמרא (334 ע') — מידד שיף — הוצאת טברסקי (1.800 ל"י). כשחזר מידד שיף לתל-אביב בשנת 1938 התייצב לפני מפקדו בהגנה הודיע: "קיבלתי תי חופשה לשלוש שנים. היום מלאו שלוש השנים."

שלוש שנים לפני כן נשלח מידד שיף, כמר עט על כרחו, ללמוד. ארבע שנות מגורים בתל-אביב לא הספיקו לעקור מהילד הכפרי (ראשון לציון) את חשדיו לכל זר. אבל לתמי

ראי למעשי פקודין. אין אתה צריך להסתתר מאחורי אנשיך. לכן באתי להטעימך טעם מכות." "הלכתי לחפש שום." מידד לא ראה את עצמו סופר. לפי השכלתו היה כלכלן. לפי נטייתו, חוקר החברה. את הספרות ראה כאמצעי להחדרת מחשבותיו בציבור. כדי שיוכל לשאת באחריות לדעותיו הוכרח לבססן בידועה. הוא למד ספרות, כלכלה, מדעי היהדות, משפטים, היסטוריה, פסיכולוגיה. היה לו אימון אוניברסיטאי בעיכול עובדות והוא קרא ספרים למאות.

גם בהזדמנות זאת שוטט בין הקווים, יצא יום אחד לטייל בשדות הכפר זוק תחתני והסביר לחבריו: "הלכתי לחפש שום." הוא הוזכר לתל-אביב, הועסק (אחר שסרב לקבל עליו קצונה) כזקיק-קבע על גשר חיוני בקרבת העיר. סיפור לא משעמם. עוד בהיותו בצבא עלה בדעתו של מידד לכתוב רומאן, שישקף את הדור העברי החדש, על יכולתו, חולשו תיו וסיכווייו לקיום. הוא כתב את ספרו משך שנתיים, טרח 13 חודש בהוצאתו. גיבורו של הספר שמעון צהמרא. בנם של

מידד שיף בן 7, בן 22, בן 32 "מי השפכים הזורמים בעורקיהם..."

חשדי, הסוחר היהודי מביירות וסימון, הנערה הנוצרית שמתה בלדתה אותו ושהנחילה לו את שמה (שבטא לאחר מכן בשתי צורות, שמעון חלום בחברה יהודית, שמעון שרוק בחברה ערבית) ירש מאביו הרוחני, מידד, את הנטייה שאינו יכול להתגבר עליה, להלך בין הקווים, מבלי שיחליט באיזה צד עליו להשאר, וכאשר הוא מחליט, בסופו של דבר, להשאר בצד הערבי, נראה שהוא נשאר שם כגוייה בלבד.

שמעון נולד בדמשק, הונך בתל-אביב, כרח פעמיים לאירופה ופעם אחת למדבר, נשא אשה (אחר שהחזיק מעליו נערות שלא העריכו במיוחד: "אינני אוהב לטבול את פתי בקערת הכלל.") התיידד עם מאהבה הקודם וסופו שאוכזב מהתנאים שנוצרו עם הקמת הארץ ונטשה.

יתרונו הגדול של סיפור-שמעון, הנוח ל- קריאה, למרות היותו כתוב בהידור (ולעתים קרובות יתר-על-המידה, בהשתחצות שבידי עת) לשוני: הוא איננו, כרובם הגדול של הרומאנים העבריים משעמם.

"הדוד שלך ערבי!" יתום מאמו ומאביו גדל שמעון בביתה התל-אביבי של אחת תו ראשלי, הגולה ממנו בשלושים שנה והי מקפידה כי אחיקוניה יגדל כמי טוב (כולל גוילדים עברי ויגמסיה הרצליה). אולם הוא נתון משחר ילדותו גם להשפעת אחרות, כזו של יעקב הנגרי-הפילוסוף, המהפכן הרוסי שבתו, פרפר, עתידה לנחם את שמעון נחמה (זמנית) רבה. גם הדוד

שלוש שנים לאחר מכן, ביוני 1947, יצא לאור ספרו השני, תחליף מודרני, שהיה סיפור בחרוזים מנסה להבאיש את המוסר המי קובל בין בני הורה הטרום-לחמתי וגם הוא נשא מאמר בשוליו, ובו הותקפו תנאי הור צאתם לאור של ספרים עבריים.

תוך חצי שנה עורר עליו חמת זעם בכרוז שפרסמו למחרת ה-29 בנובמבר, יום קבלת עקרון החלוקה על ידי עצרת א"מ, שנקרא על הדם ועל האדמה: "אותו לילה חללו (הי הודים) מהיות עם בעיני. מעתה עם חדש נקים... הציונות שואפת למקלט בטוח לרדרי פי חרב אשר אין להם האפשרות להיטמע בארצות בהן הם יושבים. אין הם עם, אלא אספסוף... ובכוא השעה יקראו לך בקול הדם, קול מיה-השפכים הזורמים בעורקיהם, למען תלך אתה לשפוך את דמך, בעוד הם מספספים בו, ועושים לעצמם ממון או קאריירות פור ליטיות במחיר חייד... נוכרים הם, נוכרים ישבו הם בנכר-בביתנו ואל נשב אנחנו בבני תגרי-בכר... דם? דם איננו מושג ביולוגי בל- בו. הדמך הוא הזורם בעורקיהם? בבוא עת שילומים, אותך ישלחו לשלם. כבר עתה הם קוראים אותך אל הדגל..."

ההגנה לא הגיבה על הכרוז שנראה היה, כבואו ערב מרחץ דמים כפוי מן החוץ, מגוחך, הסתפקה בכך ששלחה את מידד עם יחידתו לשירות של חיל-משמר בגבולות הצ- פון כשהוא חמוש רובה צרפתי קטום-קנה ותריסר כדורים מוחלדים.

הונו קיבלוהו האנגלים בסובלנות רבה. סיי עת: התכונה המשותפת לו ולזהם, ההסתיי גות מפני נוכרים. הוא עשה ביניהם שלוש שנים ואז החליטה, לדעת מידד לפחות, שהוא גאון ונתנו לו תעודה אוניברסיטאית על כך (לונדון, כלכלה).

כשחזר לתל-אביב נשלח על ידי ההגנה לגן יבנה שבשפלה. מלבד הכבישים והיישובים הי- הודיים היתה הארץ מופקרת לשלטון הכנור פיות ולילה לילה היו אנשי השמירה יוצאים לחמירות.

יום אחד נעלם מידד ובערב חזר מכיוון ברקא, כפר סמוך אשר בו חנה מפקד הכנור פיות, עבד-אלקאור אלחסייני. כשנשאל על ידי המפקד: "איפה היית?" הסביר: "הלכתי תי לראות את הכנופיות."

טעמון של מכות. בינואר 1941, כאשר דעת הציבור היתה נתונה למלחמה יותר מא- שר לספרים, יצא לאור ספרו מחזרות דר שהכיל כמה סיפורים וקטעי שירה, שאולי היה בהם חידוש אבל המיוחד שבספר היה המאמר שבשוליו בו הסביר המחבר, בסגנון מצויי, כי ספרות עברית יכולה להכתב רק בידי דוברי עברית, ולא סתם דוברי עברית, אלא כאלה שהעברית היא לשון אמם.

בינתיים הסתכסך עם ההגנה וסולק מה- שורה. הסכסוך הגיע לשיאו כששלחה ההגנה קבוצות בעלי אגרוף להכותו. למחרת הופיע מידד בוימת מפקד ההגנה בארץ, אליהו גור לומב, ואיים עליו: "בשם ההגנה יוצאות קבוצות מאורגנות להכות בוודים. אתה אח-

דורו, אחי האם, פקיד מנדט ערבי, בעל הר- פעה לפי מיטב כללי ההידור הליבנטיני, חשיר בותו רבה, כשבך-אחותו של שמעון, יחזקאל, בנה של ראשלי, ההופך, כמוכן, איש אצ"ל, מתיו כלפיו ברשעות: "אבל הדוד שלך הוא ערבי!"

הנער גדל מתוסבך במידה לא מועטה, נדחה מהתכרות הליבנטינית בה הוא נתון, מוצא פורקן לעצמו במלאכת הציור, בה השתלם באירופה (פאריס ולונדון), מסתבך מחדש בר- חותו מפטניו את הבחש המוסרי שבחיי מין חופשיים, לא מבחינים.

שמעון הוא בודד עד למאד, אינו מוצא את מקומו בחברה, שייכתן והיתה יכולה לקבוע לו את מקומו, לוודא לו מאיזה צד של הקווים עליו להשאר.

אך גם פרפר, הצברה החבובה, בתו של יעקב, וגימגים מאהבה הראשון ההופך חברו הטוב של שמעון, והעומד בשתי רגליו על הקרקע, בקוותו לברור את הטובים מבני הע- רביהרב הבא ארצה ולהקים בהם את העם, אינם יכולים לעזור לו והוא עובר את הקווים, סופית. מבלי הנמקה מיוחדת, אלא האמת: הוא נואש מהצד הזה של הקווים.

זבל היסטוריה

מלחמת השחרור (239 עמ') — י. צ. שווארץ — הוצאת ראובן מס (1.600 ל"י). בסגנון פסקני ומעניין מסכם י. צ. שווארץ, בלשון עתונאית קלה, את מלחמת ישראל ערבי, אינו מחדש בכך הרבה, מסכם, בעצם, את הספרים שכבר דנו בתולדות המלחמה ואת הספרונים שדנו בפרשות בודדות, אך מצטיין בבהירות יתירה. אולם הספר יקר המחיר (1.600 ל"י) זכה לארבע מהדורות, שארבעתן אולו מן השוק, אחר שנחספו מחנויות הספרים בהיראות מעטפתם אדומת הלהבות.

שווארץ אינו מדייק, לעתים קרובות ל- מדי, בעובדות, מספרים, ופרטים, אך אורג לתוך מסכת המלחמה תמונות מהצד השני — ערבים, אנגלים, שכירים גרמנים.

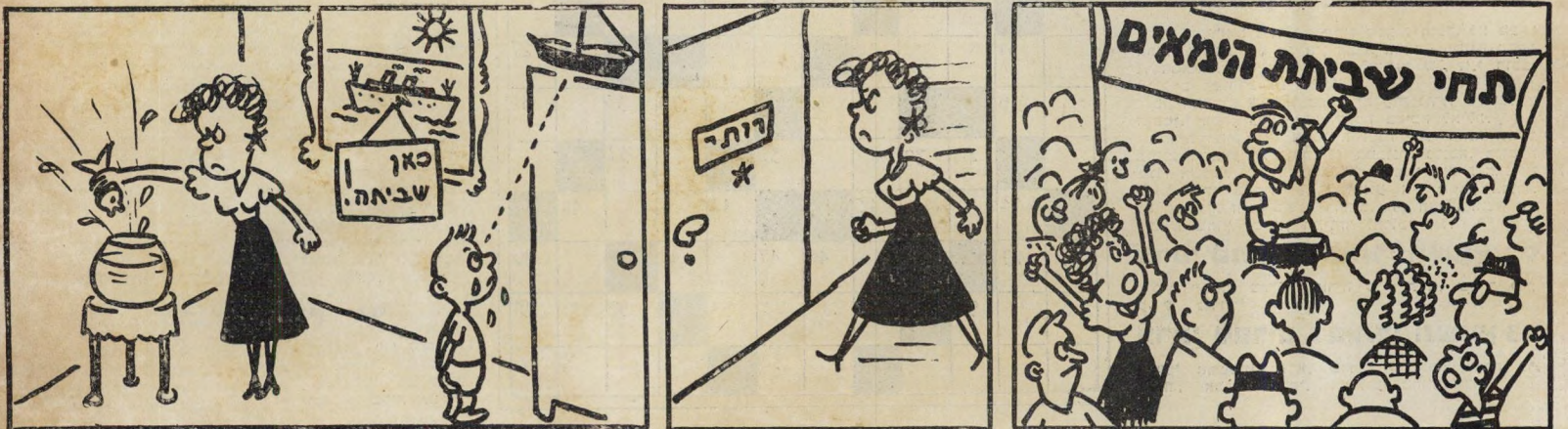
הופעתו של מיגור ויליאמס, הקצין הי- בריטי שגנא היהודים בבית נבאללה טובחת הנוטרים, המאבד את שיניו התותבות על ידי נמכת אגרוף של ג'י, חייל אוהבי-יהודים, באה יהו עם הסבר מקורות העצמה היהודית (הד- רכה על ידי ווינגייט ולימוד מביצוע מרד גיטו ווארשה) והילכות היסטוריה: הדם הי- נשפך מזבל את שדות ההיסטוריה.

אף-זהריו המלחמה. הספר שוכ- תב בחפון, תובע עריכה, סילוק סיפורי הזמיון המקלקלים את השורה, מחיקת עלי- לת השוא הידועה על הפקרת שייך גיראח ובית הספר לשוטרים בדרך להרה-צופים על ידי אנשי אצ"ל.

קשה למזג אמרות נבונות כמו "אויים החלש (בתכנית החלוקה) על שני ייצורים מדגינים לא יציבים והניח את הנורמליזציה לא-יהי המלחמה". עם הסיפור על שכיר גר- מני, לויטנט-קולונל פון טנבום, המופיע תדירות לבוש כערבי ורוכב על סוס לבן, והמתחיל להתחרט על השתתפותו במלחמה מוקדם למדי (בעת פינוי שייך-מוניס, הורף 1948) וטובע לעצמו את הסיסמה "להסת- לק!" או לויטנטט ס.ס. חושק אהבהבים הי- מציל אירופית מידי המון מצרי בככר קהי- רית ביום ו' אחר התפילה, מחזירה לקהל המוסלמי המשתולל כשנוכח שהיא יהודיה (ולא יוכל משום כך לארסה לו לאשה) ונר- פל בסופו של דבר מכדוריה של מירה בכ- ארי, שהיא אותה יהודיה שהפכה בינתיים חברת קיבוץ ניצנים שבדרום.

מפיניה סולידריות

הנחמה

ירה רבש. קבלת הפנים להנרי מורגנטאו ואשתו מרסל (מימין) בהגיעם לשדה התעופה לוד.

תגרת ידים. מגרש הפועל ביפו הפך שדה קרב כשנער כה תחרות הכדורגל מכבי מלמו (ראה ספורט). מאות מתפרצים לחמו בסדרני הפועל ובשוטרים, קפצו את חוץ מת המגרש, זינקו לעבר התי חרות בהקיים בדרך שערו ריות, צעקות ותגרות ידים שהפכו את שטח המגרש ל אחד המקומות הצבויים ה פרועים ביותר. בתמונה נראה שוטר תופש את אחד המתפרצים, מוביל אותו ליציאה לאחר תגרת ידים עם סדרני הפועל. בדרך כלל לא הסתפקו המתפרצים בהוצאה מן המגרש. מיד לאחר שהשוטרים פנו להם עורף, חזרו על מעי שיחם, קפצו את הגדר בנסיון נוסף לחזות בתחרות מבלי לשלם עבור התענוג.

הצדה ממוקפקת. סרקטור זה של בארות יצחק יצא לשדות הקבוצה לגרור מכונית ששקעה בבוק. במקום זאת עלה (בלי נהג) על המכונית, השקיעה יותר לעווק בתוך הבוק.

אירופה

דודה, לא כלה

היתה זאת, איפוא, החלטה מתאימה להיסטוריה של שטרסבורג, כאשר נבחרה מכל הערים, לבירתה של המועצה האירופית, המורכבת מבני 14 עמים (שאינם מייצגים אלא את עצמם, אך מדברים בשם הכל), שנודמנו יחד כדי להתווכח כיצד להפוך את אירופה המערבית למדינה גדולה אחת. אלא שהתוצאות היו זעומות ביותר: המכשול העיקרי: בריטניה היא גדולה.

שאלו הצרפתים, הגרמנים והאיטלקים: מה הטעם לפטפט על איחוד אירופי, כשר בריטניה, המעצמה האירופית החזקה ביותר (ממערב למסך הברזל) אינה מוכנה להשתתף באיחוד? אולם בריטניה נשאת רה איתנה: הדבר לא ייתכן. היא מוכנה לעקוב בידידות אחר האיחוד, כדורה טור בה, אך לא להיכנס אל מתחת לחופה ככלה. התסבר: בריטניה אינה מעצמה אירופית גרידא. יש לה אינטרסים בכל רחבי העולם. צבאה שומר על חבר העמים הבריטיים, ולפיכך אינו יכול לרש תתף בצבא אירופי (גרמני-צרפתי) אחיד. יש לה התחייבויות כלכליות כלפי הדור מיינוני, ולכן אינה יכולה להיכנס למסגרות כלכליות אירופיות, כגון תכנית שומאן.

במקום זה הציעו האנגלים גישה מתונה יותר: יש לגבש קודם כל את האיחוד ככמה שטחים קטנים. אם יצליחו הנסיונות, יתרחב האיחוד בהדרגה, במרוצת השנים. האירופים האחרים הסכימו לבסוף לגישה זו. ואז התאכזבו שנית: גם בתכנית הקטנות לא נאותה בריטניה להשתתף.

אמריקה פראי-כלום. כשנבחר יינס טון צ'רציל מחושי, נשמו אנשי האיחוד לרווחה. האם לא היה צ'רציל זה שייסד את המועצה בשטרסבורג, שהלהיב את הכל בנאומיו? ואמנם, צ'רציל חיבב את האירופים מאז, כשהאנגלים, כפויי הטובה, שלחוהו לגלות פוליטית בתום המלחמה, והוסיפו האירופים להכיר בו כבגדול האירופים בחיים. חברתם הרגיש טוב, נאם את נאומיו הנזהרים ביותר. אולם גדול המרחק בין נאום צ'רצילי מלהיב — ובין מעשה צ'רצילי אפור. כי גם צ'רציל כפוף למציאות ארצו. והאנגלים רוצים שהאירופים יתאחדו — בלעדיהם.

אמר פול רינו, מי שהיה ראש-ממשלת צרפת: „האנגלים מאמינים בפרלמנט שלהם, אחר כך בלא כלום, אחר כך שוב בלא כלום, ואחר כך באלוהים.” אך הם לא האמינו בשטרסבורג. הסקאנדינאבים הלכו בעקבות הבריטים. ובלעדי הבריטים והסקאנדינאבים סרבו כל האחרים להתאחד.

נשף המשטרה. החודש ביקרו בי שטרסבורג 14 חברי קונגרס אמריקאים, דיברו כמה מלים גלויות על לב האירופים. מסקנתם: האמריקאים אינם מבינים מדוע יתאחדו האירופים (כמו שעשו זאת 48 מדינות הברית האמריקאית), יבטלו את הגבולות הטפשיים, ישכחו את עברם הטפשי על מלחמותיו האינסופיות, יוציאו דרכונם אחידים ויקימו משק אחיד. אולם אם האירופים יוסיפו לבזוז את הונם על מוצה הפירוד, אין הם יכולים לצפות לכך שהאמריקאים יטפחו את כטפם. העיר וואלטר גיאד: „גם ארצות אירופה המזרחית היו שונות בשפתן, בדתן ובלאומיותן. עד שבאו הרוסים ואיחדו אותן — מבחוזן. אם לא תתאחד אירופה מרצונה, תפול קרבן לקרמלין, ואז תאיר חר שלא מרצונה.”

שכח האמריקאי להוסיף: אם לא תתאחד מרצונה, ייתכן ותאחד על ידי לחץ הדולארים האמריקאיים, שהם כלי-טחיטה מצויין. כדברי איש-קונגרס אחר, אלכסנדר ויילי: „יש תחתית לצנצנת הריבה (האמריקאית). אנו רוצים במעשים, לא במלים.”

וחברו, הווארד סמיט, רטן: „אחרי נסיעה בארצות אירופה השונות יש בי כיסין כל מיני מטבעות שונים, ואינך יכול לקנות אפילו סיגאר. יש יותר מדי פס-פורטים, יותר מדי שפות.”

בעיני האירופים לא מצאו דברים אלה חן. בעיקר לא בעיני האנגלים. כתב אקונומיסט הלונדוני: הדבר דומה ל שוטרים המוכרים כרטיסים לנשף המשטר. קשה מאד לסרב להם. אולם גם עתון זה התנחם: כשיסע וינסטון צ'רציל בי חודש הבא לאמריקה, יוכל לנאום שוב כמה נאומים מלהיבים וליישר את העניין.

איטליה

האטום אשם בכל

כשנשפכו מימי הפו, בצפון איטליה, אל הים האדריאטי נתקלו ברהות סוערות שסתמו את המוצא. כתוצאה מכך כיסו 27 ערים וכפרים, הוציאו 200.000 איש מבתיהם וגרמו לביצה שלא תתייבש אלא במרוצת שנים רבות. התוצאה החיובית היחידה היתה שניתנה לארצות רבות ה' הזדמנות הראשונה להפגין בפומבי את איחוד הלבבות באירופה המערבית.

חילהנדסה בריטי חש לאזור השואה מטריאסט, הפעיל סירות-נחיתה לפינוי התושבים. חפרים צרפתיים בנו גשרי-סימון, שעליהם נמלטו בני-אדם ובקר. מטריסם אמריקאיים, מבסיסים גרמניים, זרקו סיון לכפרים המוכים, והליקופטרים אמריקאיים הקימו שרות של „מוניות אוי-ריות”. עזרה כספית וחמרית זרמה, באמצעות הצלב האדום וארגונים אחרים, מי נורבגיה, בלגיה, גרמניה, קנדה ואפריקה הדרומית.

לעומת הפגנה זו של אהדה אטלנטית חייבו הקומוניסטים חיוך של ולזול. מי גרם לאסון? לקומוניסטים היתה תשובה: ניסויים אטומיים אמריקאיים.

ארגנטינה

אל תרגיזו את אויפה!

כשמעו, לפני כמה חדשים, הגנרלים המפוארים של הצבא הארגנטיני (שלחם לאחרונה בשנת 1870 נגד פאראגואי), כי אויפה פרוץ עומדת להציע את מועמדותה כסגנית-הנשיא, דבר העלול להפוך אותה, באחד הימים, למפקדת הצבא הארגנטיני, נרעשו ונרגשו. אישה תפקד עליהם? לעולם לא. הם ידעו מה לעשות: יש לומר את האמת לחואן. הוא יבין לי נשפם. האם אין הוא קצין מקצועי, כמו הנו? האם לא הגיע לשלטון בעזרת הצבא? האם לא ירד מן השלטון כשהצבא ירצה בואת?

תוצאת ההתערבות של הקצינים היתה מהירה וברורה: אויפה הודיעה את הודעתה המפורסמת, בקול חנוק, בדבר הס' תלוקתה מהצעת מועמדותה.

אולם אויפה דוארתה פרוץ אינה הא' שה שתשכח מעשה כזה. וגם חואן פרוץ אינו נמנה עם הממהרים לשכוח. אולם הוא יודע לחכות. והוא חיכה.

עובדה בלונדית. כשהצטברו בבריטניה אינם תוצאות הבחירות הכלליות עלו לבו של פרוץ, אף כי אשתו טרם הבריאה. הוא נחל נצחון מזהיר, אמנם, ההוק והמשרה עזרו לא במעט לנצחון זה. הם הפריעו לאופוזיציה, מנעו בעד המפלגות להתאחד לחיות אחת נגדו. אולם אמצעי-הזירור אלה לא היה בהם כדי להסביר את עוצמת הנצחון. לא היה ספק שרוב הדסקאמיידוס, „חסרי החולצות” שהעלו את פרוץ לשלטון במהפכה חסרת דמים, ושאר נאמנים לגנרל שלהם.

חיש מהר נתברר כי הגנרלים הארגנטינים אינם דומים לקולונלים הסוריים. פרוץ ערך טיהור כללי של הצבא, פיטר עשרות גנרלים מן הדור הישן, ביניהם אותו גנרל שעזר לו, לא מכבר, לדכא את מרידת הקצינים לפני הבחירות. לא נשאר כל ספק מה היה דעתו של פרוץ על התערבות הצבא בענייני המדינה: היא טובה כשהיא מעלה את פרוץ לשלטון. היא רעה למחרת היום, עד להודעה חד' שה.

הארגנטינים, שהם (כרוב בני האדם) אוהבים נשים יפות ואינם אוהבים גנרליים, היו מרוצים. „אמרת תמיד שלא כדאי להם להרגיז את אויפה”, חייבו הסועדים במסעודת של בואנוס-אירס, בהם החל הבשר מתמעט, זו הפעם הרא' שונה בהיסטוריה.

עם סילוק האופוזיציה של הצבא נשאר לפרוץ פנאי לעסוק בעציותיו. הוא היה זקוק לכך. כי הטיכויים בתקופת כהונתו השנייה אינם מזהירים כלל ועיקר: ה' אינפלציה דוהרת בעליות בפאמפות רחבות-הידיים, המחירים עולים בקפיצות אירה והשכר קופץ בקפיצות-צב. אולם הפרשנים שניבאו כי העניין יימאס על הגנרל, וכי ניטשו את מקומו מרצונה, לא התחשבו בעובדה בלונדית ששמה אויפה.

• במקרה של מות הנשיא, שהוא נס תפקד ראשי.

היחידה ביום ובילד

... דרך שופן ...

מוסיקה בחי'ך

בזמנו של אבי, נחנך עות ונחנכים על הפרק ליתר מודעות שרן נותן ואצבעות עטני שים הסתערה הייזר סקוט על מנעניו ה פסנתר פהרקודה את הנהיג בפערת מקצא ניה.

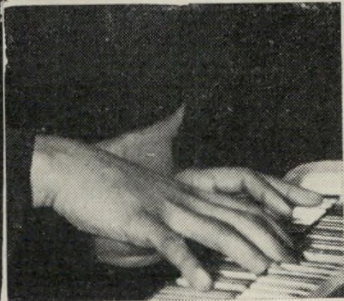
אמרה הייזר: "בנני נתי ובחיוני גרפתי הין למנמית היהודית דמאזחדת, בארצות הפניות אך את היילו הגדול אני שומרת ל נעלי, אדם קייטמן פאלי."

מבוג' ווג' ...

... ומקצב הדרום ...

לבעל.
צ'ר קונגרם.

